

III-8	Пошумљавање - Подизање нових шума на земљишту у својини физичких лица	2013.	8.6.2013	104-401-3129/2013-06	23.400,00
				104-401-3130/2013-06	70.920,00
				104-401-3131/2013-06	21.240,00
				104-401-3134/2013-06	23.400,00
				104-401-3135/2013-06	23.400,00
				104-401-3136/2013-06	15.120,00
				104-401-3861/2013-06	347.760,00
				104-401-4115/2013-06	6.480,00
				104-401-4116/2013-06	50.760,00
				104-401-4117/2013-06	43.920,00
				Укупно III - 8	626.400,00
III-9	Пошумљавање - Подизање нових шума на земљишту у својини физичких лица	2012.	4.6.2012	104-401-2173/2012-05-1	113.088,00
				104-401-2173/2012-05-2	5.568,00
				104-401-2173/2012-05-4	58.368,00
				Укупно III - 9	
III-10	Пошумљавање - Подизање нових шума на земљишту у својини физичких лица	2011.	7.9.2011	104-401-2301/2011-05-22	11.040,00
Свега за преузете обавезе					57.550.089,00

IV

Члан 2.

Средства из подтачака II-1, II-2, II-3 и II-4 додељују се путем конкурса у складу с Правилником.

Програм чини саставни део ове покрајинске скупштинске одлуке.

Средства из подтачака II-5, II-6, II-7, II-8, II-9, II-10, II-11 и II-12 додељују се у складу са Законом о јавним набавкама.

Члан 3.

Средства из подтачке II-13 додељују се директно институцијама овлашћеним у складу са Законом о шумама, на основу поднетог извештаја о извршеним радовима.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

Средства из тачке III користе се за исплату преузетих обавеза по уговорима из ранијих година.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01Број:3-12/16

Нови Сад, 20. децембар 2016. година

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
(Pásztor István, s.k.)

Права и обавезе у коришћењу средстава из тачке II регулисаће се уговорима између корисника средстава и Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство. Средства ће се исплаћивати у складу с приливом средстава у буџет АП Војводине за 2017. годину.

1318.

На основу члана 31. алинеја 2. и 5. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“ број: 20/14) и члана 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, бр. 10/2013, 142/2014 и 103/15), уз претходну сагласност Министарства пољопривреде и заштите животне средине, Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2016. године, донела је

**ПОКРАЈИНСКУ СКУПШТИНСКУ ОДЛУКУ
О ПРОГРАМУ МЕРА ПОДРШКЕ
ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ
ЗА РАЗВОЈ СЕЛА НА ТЕРИТОРИЈИ
АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
У 2017. ГОДИНИ**

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком утврђује се Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике за развој села на територији Аутономне покрајине Војводине у 2017. години (у даљем тексту: Програм).

**ПРОГРАМ МЕРА ПОДРШКЕ
ЗА СПРОВОЂЕЊЕ
ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ ЗА РАЗВОЈ СЕЛА
НА ТЕРИТОРИЈИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
У 2017. ГОДИНИ**

1.1. АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

1.1.1. Географске и административне карактеристике

Аутономна Покрајина Војводина се простире у јужном делу Панонске низије у доњем току трију великих река: Дунава, Тисе и Саве. Својом површином од 21.614 km² заузима око 1/4 територије Републике Србије.

Према последњем Попису становништва у Војводини живи 1.922.017 становника, настањених у 467 насељених места, а просечна густина насељености износи 89 ст/km².

У административном погледу Војводина је подељена у 46 општина и 7 округа, а у географско-историјском смислу чине је три уже регије – Срем, Банат и Бачка.

1.1.2. Природни услови и животна средина

Војводина је претежно равничарско подручје, где у структури земљишта преовлађује чернозем, ливадска и ритска црница. Мада равничарска, Покрајина има и своја брдско-планинска подручја: Фрушка гора и Вршачке планине, а ту су и лесне заравни: Телечка, Сремска, Тителски брег, те лесне терасе и алувијалне равни уз реке.

Климатски услови у Покрајини су релативно повољни. Преовлађујућа умерено-континентална клима се понајвише огледа у просечној годишњој висини падавина од око 611mm, у средњој годишњој температури ваздуха од 11°C, те у релативној влажност ваздуха од око 75%.

Војводина располаже изузетно значајним хидропотенцијалом. Поред великих река: Дунава, Тисе, Саве и Тамиша, ту је и мрежа канала Дунав-Тиса-Дунав (929 km), као и два природна језера: Палићко и Лудошко.

У Војводини је део површина и под шумама. Укупна пошумљеност износи 140.380 ha (6,5%). У шумама Војводине има 27 заштићених делова природе при чему је најважније заштићено природно добро Национални парк „Фрушка гора“ са три степена заштите.

СТАЊЕ И ТРЕНДОВИ У РУРАЛНИМ ПОДРУЧЈИМА

1.1.3. Демографске карактеристике и трендови

Према подацима пописа становништва из 2011. године, сеоско становништво Војводине (укупно 785.078 лица) чини 40,6% од укупног становништва у Покрајини.

За разлику од укупног становништва које, у периоду од 1921. до 2002. године показује тенденцију пораста, сеоско становништво у Војводини обележава депопулација од 1953. године. Она је у резултат, како промена у природном кретању сеоског становништва, тако и променама у миграционом салду.

Уколико се посматра дистрибуција сеоског становништва према окрузима, уочава се да у Јужнобачком и Сремском округу живи највећи део укупног руралног становништва у Покрајини, што никако не значи да су ови окрузи најруралнији.

С друге стране, демографско пражњење сеоских насеља најизраженије је у Средњебанатском и Севернобанатском округу.

Просечна старост сеоског становништва у Војводини износи 42,3 године. Сеоско становништво у просеку је старије и од укупног и од градског становништва.

У старосној структури сеоског становништва у Војводини, највише је становништва које припада контингенту старијег средовечног становништва (40-45 година). Становништво ове старосне групе чини 30% укупног сеоског становништва. Младо сеоско становништво чини 1/5 укупног становништва, док старо становништво (60 и више година) чини 1/4 укупног сеоског становништва. Индекс старења сеоског становништва у Војводини је висок и износи 1,21.

У структури сеоског становништва у Војводини према образовању, уочава се да највећи број становника сеоских подручја у Војводини има завршену средњу школу (46,3%), исто толико становника сеоских подручја је без школе или са само са основним образовањем. Иако је претежно реч о старијем сеоском становништву или друштвено маргинализованим групама (нпр. по националној основи), висок удео оних са најнижим образовним нивоима указује на значајне недостатке људског капитала. Више и високо образовање има тек сваки 14 становник сеоских подручја у Војводини.

Важан аспект образовне структуре сеоског становништва је и удео неписмених. Од укупног сеоског становништва старијег од 10 година у Покрајини, 2,4% је неписмено. Међу неписменим сеоским становништвом, 3/4 чине жене. Родно условљене разлике у структури неписмених уочавају се и у подацима да је међу мушким сеоским становништвом 1,2% неписмених, док је међу сеоским женама неписмених 3,6%.

1.1.4. Диверзификација руралне економије

Проблеми руралног развоја у АП Војводини се огледају у чињеници да је пољопривреда још увек доминантна привредна делатност у највећем броју општина, да је инфраструктура недовољно развијена, а постојећи капацитети недовољно одржавани и нефункционални са аспекта данашњих а поготово будућих потреба, затим у недовољној развијености институција и израженим диспропорцијама у нивоу развијености појединих општина.

Око 1/3 активног становништва је запослено у пољопривреди, док секундарни и терцијарни сектор имају приближно исто учешће у запослености. Стопа запослености у пољопривреди одржава свеприсутан велики значај пољопривреде у националној економији као и низак степен диверзификације привредних делатности у руралним областима. То за последицу има недостатак прилика за запошљавање. Пољопривреда је преовлађујућа делатност у већини руралних области, коју карактеришу мања пољопривредна газдинства, ниска стопа продуктивности и низак приход по газдинству. Велики број газдинстава производи само за своје потребе и има мале вишкове које може пласирати на тржиште; стопа незапослености: висока (21%) и одржава проблем недостатка прилика за запошљавање; капацитети пољопривредно-прехранбеног сектора повезани са пољопривредном (индустрија инпута, гране прерађивачке индустрије и трговине) су драстично опали током деведесетих година. Већину преосталих индустријских капацитета је неопходно модернизовати и технички побољшати; инфраструктура у руралним областима, како економска тако и социјална је слаба, неразвијена и негативно утиче на конкуретност и друштвено ткиво руралних области; БДП по становнику у руралним областима износи 74% од националног просека и значајно је испод БДП по становнику у урбаним областима. Рурално становништво се суочава са високим степеном сиромаштва - приближно милион људи у руралним областима живи испод границе сиромаштва са приходом од два долара на дан (Светска банка).

Најзначајнији фактор развоја руралног подручја АП Војводине је становништво и његова свест о неопходности про активног става у односу на развој локалне заједнице и руралних подручја у целини. До сада је одсуство партиципације грађана представљало основно значајно ограничење за интензивнији развој. Осим тога, за њихово деловање је било неопходно развити одговарајуће институционално окружење и креирати адекватан правни оквир. Убрзано успостављање институционалних услова за последнију и према томе, креативнију и ефикаснију руралну политику, треба да резултира смањивањем руралних проблема и унапређењем локалних развојних потенцијала. У прерађивачком сектору се у руралним подручјима налази релативно мали број ангажованог становништва. Најчешће су то предузећа која се налањају на пољопривредну производњу. Најмање је заступљена диверзификација економске основе која практично није зависна од пољопривреде. Постоји структурни дебаланс становништва, не само према броју, већ и према старосној структури. Ово, као предуслов за развој руралних подручја, истиче неопходност постојања критичне масе младих и повећање обима људског капитала расположивог са аспекта потреба локалне заједнице.

Војводина има веома добре ресурсне потенцијале за развој руралног туризма, као што су обележја терена (Фрушка гора Вршачке планине, Дунав и Подунавље, извори термалне и минералне воде), релативно повољна клима, богата флора и фауна, мултикултуралност, мултиконфесионалност, народна архитектура, гастрономија и друго. Ипак, постојећи капацитети у руралном туризму нису довољно развијени. Такође, руралнотуристички капацитети су делимично или недовољно искоришћени, као и неразвијеност додатних – пратећих услуга у руралном туризму, што отежава стицање додатног прихода.

1.1.5. Рурална инфраструктура

Инфраструктурна опремљеност је од виталног значаја за развој АП Војводине, с обзиром на њен утицај на све аспекте привредног и друштвеног развоја. Већина општина из АП Војводине има

висок проценат асфалтираних локалних путева, што је одлика привредно развијенијег подручја. Насупрот томе, лоше стање путева, нарочито на неразвијеном и девастираном подручју, представља фактор ограничења у побољшању животног стандарда, смањењу незапослености и сиромаштва и привлачењу инвестиција.

Достигнути ниво развијености водоводне и канализационе инфраструктуре је један од најрелевантнијих показатеља животног стандарда неког подручја и његове привредне развијености. Због велике старости система за водоснабдевање и вишегодишњег неадекватног одржавања, бројни објекти изгубили су пројектоване перформансе, тако да је квалитет услуга који се њима обезбеђује умањен, услед чега су велики губици воде на мрежи. Највећи број канализационих прикључака имају домаћинства у граду Новом Саду (88,8%). Само Сомбор, Кањижа, Кикинда, Сента, Вршац, Опово, Пландиште, Кула и Тител имају системе за пречишћавање отпадних вода, док се делимично пречишћавање отпадних вода, врши само у Суботици.

Електронска комуникациона мрежа није достигла потребан степен модернизације и покривености на целом простору за пружање најсавременијих услуга, а такође не постоји свест да је електронска комуникациона инфраструктура од великог значаја за развој привреде и појединца. Велики су проблеми што се инфраструктурни објекти не граде обједињено, што повећава трошкове изградње.

ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ – СТАЊЕ ПОЉОП. РЕСУРСА

1.1.6. Пољопривредно земљиште

Од укупне површине АП Војводине, површине под ораницама износе 1,574 милиона ха, (72,97% укупне површине), под воћњацима 14.322 ха (0,66%), виноградима 17.630 ха (0,82%), вртovima 423 ха (0,02%) и ливадама 41.912 ха (1,90%). Њиве, вртови, воћњаци, виноград и ливаде заједно представљају обрадиво земљиште које обухвата 1,647 мил. ха, или 76,36% укупне територије АПВ. Необрадиво земљиште обухвата укупно 140.657 ха (6,52% укупне територије) и чине га пашњаци 122.995 ха (5,70%), трстици и мочваре 17.663 ха (0,82%). Збир обрадивог 76,36% и необрадивог земљишта 6,52%, представља укупно пољопривредно земљиште са површином 1,788 мил. ха (82,89% укупне територије). Шуме, као посебна категорија, обухватају 144.388 ха, или 7% (Извор података Републички геодетски завод, 2009).

Пољопривредно земљиште (обрадиво и необрадиво), у збиру са шумама дају укупно плодно земљиште у износу 1,932 милиона ха, или 89,58% од укупне територије. Неплодно земљиште обухвата 224.683 ха, или 10,42% укупне територије АПВ. На подлошкој карти АП Војводине издвојено је чак 87 различитих систематских јединица земљишта на нивоу типа подтипа варијетета и форме од којих свака поседује одређена морфолошка, хемијска, водно-физичка, а с тим у вези и производна својства. Већина од њих су природно плодна земљишта, која пружају оптималне услове за постизање високих стабилних и економски оправданих приноса одговарајућег квалитета (нпр. черноземи, ливадске црнице, ритске црнице, флувисоли).

Неуређеност земљишног поседа је висока, те је на око 50% површина потребно извршити комасацију. Основне агроеколошке карактеристике простора - Са аспекта степена погодности за коришћење у пољопривреди (бонитет земљишта) земљишни потенцијал Покрајине разврстан је у осам бонитетних класа. Заступљеност земљишта погодних за обраду је велика и износи 91% (черноземи, ливадске црнице, ритске црнице, флувисоли) док заступљеност земљишта која су непогодна за обраду износи свега 9%. Земљишта Војводине по својој плодности спадају међу најбоља у Европи и у потпуности омогућавају производњу квалитетне хране, али уз неопходност примене Система контроле плодности, са циљем постизања профитабилног приноса, уз очување земљишта и агробиоценозе уопште.

У погледу наводњавања пољопривредног земљишта, потен-

цијали су неискоришћени, јер и поред изграђене мреже канала од преко 20.000 km, на подручју Покрајине се тренутно наводњава близу 3% обрадивог земљишта, или нешто више од 47.000 ха. Системски се наводњава 40.000 ха (наводњавање површина које користе велики комбинати који користе воду из канала и река), а паори наводњавају нешто преко 7.000 ха површина.

Анализе кажу да у Покрајини може да се наводњава чак 750.000 ха, пре свега, јер постоје водни услови за наводњавање те површине, а уколико се канали за одводњавање преуреде и у исто време користе и за наводњавање тај циљ може бити још ближи. Наводњавање на 250.000 до 300.000 ха може да се изведе без већих улагања.

1.1.7. Вишегодишњи засади

У Војводини постоје изузетно повољни климатски услови за производњу воћа и грочја, која се углавном одвија на малим парцелама, и има изражен регионални карактер. Највећи део произведеног воћа се извози, а само мањи део остаје на домаћем тржишту.

Данас је Војводина водећи воћарски регион Србије по површинама под савременим засадама воћа и произвођачима који су конкурентни и на европском нивоу. Основни тренд у производњи воћа је повећање броја тржишно оријентисаних произвођача који се професионално баве производњом воћа. Мали произвођачи који нису вертикално интегрисани не учичу значајно на тржиште воћа у Војводини. Интензивна воћарска производња доминира у Срему који је постао водећи воћарски регион у Војводини, а затим и Суботичка пешчара, околина Новог Сада и Јужни Банат. Доминантну производњу јабуке у Војводини последњих година све више прати диверзификација производње – интензификација гајења шљиве, брескве те све више савремених засада трешње и вишње.

У АП Војводини под воћним културама се налази укупно 16.865 ха. Укупан број стабала (плантажни воћњаци) је око 13.149.000, а број укупно родних стабала 11.316.000.

Површине под плантажним воћњацима у АП Војводини износе око 13.149 ха. У структури воћних засада учешће јабукастог воћа у укупном броју родних стабала је 58%, коштичавог 41%, а језграстог и јагодичастиг 1%.

Учешће АП Војводине у укупним површинама плантажних воћњака у Србији се повећава са 5,68% у 1980. години на око 13% у 2014. години.

За Војводину су посебно интересантне следеће воћне врсте: јабука, крушка, бресква, трешња, вишња, кајсија, шљива, дуња, а у појединим микрорејонима и: леска, орах, рибизле и купина.

Према уделу у укупној вредности воћарства Војводине, најважнија воћна врста је јабука (37%), затим шљива (20,1%), крушка (15,7%), вишња (9%), бресква (8,2%).

Према подацима Републичког завода за статистику у 2014. години укупне површине родних винограда у АП Војводини износе су 5.003 ха, од чега плантажних 4.633 ха.

1.1.8. Сточни фонд

Сточарска производња у АП Војводини је, и поред изразито повољних природних услова, у великој кризи. Последњих неколико година је дошло до драстичног пада сточарске производње. Код свих врста стоке, осим код оваца, и даље траје тренд опадања броја грла. Сточарство је, према уделу у укупном броју условних грла у Региону Војводине износи 34%. Природни услови Војводине дају могућност за развој, како биљне, тако и сточарске производње. Када се сагледа број условних грла по хектару обрадиве површине можемо рећи да је сточни фонд Војводине у последњих 30 година преполовљен. Према Попису пољопривреде из 2012. године стање сточног фонда у Покрајини по гранама је следеће: 504.868 грла говеда, 2.796.992 комада свиња, 543.548 комада оваца, 120.126 комада коза и 23.944.916 комада живине.

Из Буџета АП Војводине сваке године се путем одгајивачког програма финансира уматичење грла стоке. Током 2015. године је уматичено укупно 48.056 грла говеда, 24.313 грла свиња, 24.680 грла оваца, 2.430 грла коза и 641.748 комад живине.

1.1.9. Механизација, опрема и објекти

Пољопривредна газдинства са подручја АП Војводине располажу 107.745 двоосовинских трактора и 10.607 комада једноосовинских трактора. Преко 90% трактора обе врсте је старости преко 10 година.

Тренутно највећи проблем наших комбајна је временска и техничко-технолошка застарелост. Према попису пољопривреде из 2012. године број житних комбајна је износио 8.771, а чак 85% ове механизације је у то време било старије од 10 година.

Укупан број прикључних машина на територији АП Војводине износи 406.081 комад, а преко 94% прикључних машина је старије од 10 година.

Према Попису пољопривреде из 2012. године, пољопривредна газдинства у Покрајини имају укупно 404.902 пољопривредних објеката за смештај стоке, 607 хладњача и 1.431 сушару. Поред тога, газдинства располажу са 327 стакленика и 9.860 пластеника

На подручју Покрајине пописано је укупно 2.266 силоса, 108.221 кош за смештај кукуруза и 8.860 амбара.

1.1.10. Радна снага

У Региону Војводине 80,5% пољопривредних газдинстава има 1-2 стално запослених лица, што је значајније више, него у осталим регионима Републике, а из разлога што је на овом подручју већа употреба механизације у радним операцијама у пољопривреди. Код 17,6% пољопривредних газдинстава има 3-4 стално запослених лица.

Посматрано према правном статусу газдинства, уочава се да је радна снага у пољопривреди Војводине готово у потпуности ангажована на породичним газдинствима (94,1%), док је удео лица која раде на газдинствима правних лица и предузетника изразито мали (5,9%).

Анализа старосне структуре носилаца газдинстава указује на опште правило да је удео носилаца газдинстава млађих од 35 година у свим регионима најнижи, па тако и у Региону Војводине (4,3%). У Региону Војводине највећи удео имају газдинства чији су носиоци старости 55–64 године. Ипак приметно је да је на простору Војводине значајно веће учешће газдинстава чији су носиоци млађа лица, обзиром да 21,6% газдинстава у овом региону има носиоца који је млађи од 44 године.

Образовне карактеристике менаџера газдинстава указују на малу улогу формалног и систематског образовања и обуке у области пољопривреде. Већина управника газдинстава стекла је своја знања о пољопривреди искључиво праксом (47,9%). Свега 2,4% менаџера газдинства имају завршену вишу школу или пољопривредни факултет.

1.1.11. Структура пољопривредних газдинстава

Према Попису пољопривреде у АП Војводини (2012.) је регистровано укупно 147.623 пољопривредних газдинстава, што износи 21,2% од укупног броја домаћинстава са територије Покрајине. Учешће власништва правних лица и предузетника у укупном броју пољопривредних газдинстава је у Војводини, у односу на остали део Републике, врло висок и износи 23%. Просечна величина пољопривредног газдинства у Покрајини износи 10,9 ха. Величина коришћеног пољопривредног земљишта у Војводини код 70% пољопривредних газдинстава је испод 5 ха, а код 10% газдинстава је већа од 20 ха.

1.1.12. Производња пољопривредних производа

Према типу газдинства у Покрајини су најзаступљенија специјализована газдинства за ратарство 40,8%, затим следе мешовита пољопривредна газдинства са комбинацијом биљне и сточарске производње 23,7% и специјализована газдинства за узгој свиња и живине 19%. Поред наведених у мањој мери су заступљена специјализована газдинства за узгој стоке на испашама, говеда, овце и козе (3,3%), специјализована газдинства за сталне засаде, винову лозу и воће (2,8%), специјализована газдинства за повртарство, цвећарство и остале хортикултуре (1,6%), мешовита газдинства са сточарском производњом (4,8%), мешовита газдинства са биљном производњом (3,3%) и неklasификована газдинства (0,3%).

У Војводини у сетвеној структури су најзаступљивије житарице, а од њих пшеница и кукуруз. Укупна производња пшенице према Републичком заводу за статистику у 2016. години је износила 1.775.668 t, а просечан принос је био 5,92 t/ha. Укупна производња кукуруза у 2015. години је била 3.359.140 t, а просечан принос 5,80 t/ha.

Од индустријског биља најзначајнији усеви су шећерна репа и сунцокрет. Укупна производња шећерне репе према Републичком заводу за статистику у 2015. години је износила 2.113.470 t, а просечан принос је био 52,70 t/ha. Укупна производња сунцокрета у 2015. години је била 409.880 t, а просечан принос 2,70 t/ha.

Војводина располаже одличним условима за развој интегралне и органске производње. Међутим, број пољопривредних произвођача са сертификованим органским производима, као и оних у процесу конверзије, је и даље изузетно мали у односу на потенцијале. Површине под органском производњом се сваке године увећавају и у 2014. години су достигле 5.495 хектара са површинама које су ушле у конверзију. Због тога је неопходна даља подршка и у процесу сертификације и у самој органској производњи због своје специфичности.

1.1.13. Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника

Традиција задружног организовања на просторима данашње Војводине постоји више од 150 година. Прва земљорадничко-кредитна задруга у Војводини, која је основана 1846. године у Бачком Петровцу, била је трећа задруга у свету.

Земљорадничке задруге на нашим просторима најчешће нису економски јаке организације, али су оне неопходне за мале и средње пољопривредне произвођаче, који без њих не би могли у већини случајева ни заснивати производњу, ни постићи коректне услове реализације и наплате својих производа. Задруге имају велики значај и за прерађиваче, посреднике у промету и крајње потрошаче, који преко њих купују на једном месту количину робе коју би задруга уговарала или куповала са огромним бројем пољопривредних произвођача.

Према подацима Задружног савеза Војводине, на подручју Покрајине тренутно делује укупно 446 земљорадничких задруга и 21 остала задруга. Земљорадничке задруге имају просечно 37 задругара.

Просечан број коопераната је 128, међутим, овај број варира, а варира и по задругама, и зависи од величине насеља, броја задруга у насељеном месту, ефикасности рада задруге и других фактора.

1.1.14. Трансфер знања и информација

Креирање и трансфер знања представљају веома важне мере у области пољопривреде. Због тога је значај пољопривредних стручних служби огроман када је у питању преношење знања и креирање нових знања у складу са стварним потребама пољопривредних произвођача.

На подручју Покрајине делује Пољопривредна саветодавна служба АП Војводине, коју сачињавају 12 регионалних служби, чија се седишта налазе у: Новом Саду, Вршцу, Бачкој Тополи, Руми, Сомбору, Панчеву, Сенти, Суботици, Врбасу, Зрењанину, Кикинди и Сремској Митровици. Наведене службе се финансирају из буџета АП Војводине у циљу преноса знања и информација пољопривредним произвођачима са територије Покрајине.

Табела 1.2.1. Планиране мере директних плаћања

Сходно Закону о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Сл.гласник РС“ број 10/13, 142/14 и 103/15), аутономна покрајина не прописује планиране мере директних плаћања.

1.2. Врсте (структура) мера и планирани износи

Табеларни приказ планираних мера у програму

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за меру (укупан износ по мери у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)
1.	/	-	-	-	-	-
2.	/	-	-	-	-	-
3.	/	-	-	-	-	-
n+1...		-	-	-	-	-
	УКУПНО	-	-	-		

Табела 1.2.2. Планиране мере политике руралног развоја

У табели су наведене мере политике руралног развоја које ће се суфинансирати у 2017. години:

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за меру (укупан износ по мери у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)
1.	Инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава	101	300.000.000,00	до 50	5.000.000,00
			440.000.000,00	до 80	
2.	Инвестиције за прераду и маркетинг пољопривредних производа	103	80.000.000,00	до 60	3.000.000,00
3.	Одрживо коришћење пољопривредног земљишта	201.1.	900.000.000,00	до 100	-
4.	Одрживо коришћење шумских ресурса	201.2.	156.500.000,00	до 100	-
5.	Органска пољопривреда	201.3.	10.000.000,00	до 70	2.000.000,00
6.	Инвестиције за унапређење и развој руралне инфраструктуре и услуга	301	450.000.000,00	до 50	8.000.000,00
7.	Подршка младима у руралним подручјима	303	100.000.000,00	до 100	2.500.000,00
8.	Економске активности у смислу додавања вредности пољопривредним производима као и увођење и сертификација система безбедности и квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла	304	3.000.000,00	до 50	400.000,00

9.	Трансфер знања и развој саветодавства - Унапређење обука у области пољопривреде и руралног развоја	305	30.000.000,00	до 100	1.500.000,00
10.	Спровођење локалних стратегија развоја	202.1.	7.000.000,00	до 100	700.000,00
11.	Подршка пољопривредним стручним саветодавним службама за обављање саветодавних послова у складу са средњорочним програмом развоја саветодавних послова у пољопривреди и Закона о обављању саветодавних и стручних послова у пољопривреди	306	110.000.000,00	до 100	-
12.	Унапређење сточарства - Одгајивачки програм	603	60.000.000,00	до 100	5.000.000,00
УКУПНО			2.646.500.000,00		

Законом о буџету РС није предвиђено да све мере политике руралног развоја буду обједињене у јединственом Програму мера подршке за спровођење пољопривредне политике за развој села на територији АП Војводине у 2017. години, већ су садржане у следећа три програма:

1. Програму мера подршке за спровођење пољопривредне политике за развој села на територији АП Војводине у 2017. години;
2. Програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2017. години;
3. Годишњем програму коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме АП Војводине за 2017. годину.

Део мере 101 Инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава, мера 201.1. Одрживо коришћење пољопривредног земљишта, мера 301 Инвестиције за унапређење и развој руралне инфраструктуре и услуга, мера 306 Подршка пољопривредним стручним саветодавним службама за обављање саветодавних

послова у складу са средњорочним програмом развоја саветодавних послова у пољопривреди и Закона о обављању саветодавних и стручних послова у пољопривреди и мера 603 Унапређење сточарства - Одгајивачки програм ће се суфинансирати из Програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2017. години.

Мера 201.2. Одрживо коришћење шумских ресурса ће се суфинансирати из Годишњег програма коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме АП Војводине за 2017. годину.

Табела 1.2.2.1. Планиране мере политике руралног развоја које се финансирају из Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике за развој села на територији АП Војводине у 2017. години

У табели су наведене све мере руралног развоја које ће се суфинансирати из Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике за развој села на територији АП Војводине у 2017. години.

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за меру (укупан износ по мери у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)
1.	Инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава	101	300.000.000,00	до 50	5.000.000,00
2.	Инвестиције за прераду и маркетинг пољопривредних производа	103	80.000.000,00	до 60	3.000.000,00
3.	Органска пољопривреда	201.3.	10.000.000,00	до 70	2.000.000,00
4.	Подршка младима у руралним подручјима	303	100.000.000,00	до 100	2.500.000,00
5.	Економске активности у смислу додавања вредности пољопривредним производима као и увођење и сертификација система безбедности и квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла	304	3.000.000,00	до 50	400.000,00

6.	Трансфер знања и развој саветодавства - Унапређење обука у области пољопривреде и руралног развоја	305	30.000.000,00	до 100	1.500.000,00
7.	Спровођење локалних стратегија развоја	202.1.	7.000.000,00	до 100	700.000,00
	УКУПНО		530.000.000,00		

Табела 1.2.2.2. Планиране мере политике руралног развоја које се финансирају из Програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2017. години

У табели су наведене планиране мере политике руралног развоја које ће се суфинансирати из Програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2017.години.

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за меру (укупан износ по мери у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)
1.	Инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава	101	440.000.000,00	до 80	5.000.000,00
2.	Одрживо коришћење пољопривредног земљишта	201.1.	900.000.000,00	до 100	-
3.	Инвестиције за унапређење и развој руралне инфраструктуре и услуга	301	450.000.000,00	до 50	8.000.000,00
4.	Подршка пољопривредним стручним саветодавним службама за обављање саветодавних послова у складу са средњорочним програмом развоја саветодавних послова у пољопривреди и Закона о обављању саветодавних и стручних послова у пољопривреди	306	110.000.000,00	до 100	-
5.	Унапређење сточарства - Одгајивачки програм	603	60.000.000,00	до 100	5.000.000,00
	УКУПНО		1.960.000.000,00		

Наведеним Програмом ће се суфинансирати део мере 101 Инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава, мера 201.1.1. Одрживо коришћење пољопривредног земљишта, мера 301. Инвестиције за унапређење и развој руралне инфраструктуре и услуга, мера 306 Подршка пољопривредним стручним саветодавним службама за обављање саветодавних послова у складу са средњорочним програмом развоја саветодавних послова у пољопривреди и Закона о обављању саветодавних и стручних послова у пољопривреди и Мера 603 Унапређење сточарства - Одгајивачки програм.

Наведене мере и средства за њихову реализацију су исказане у посебној табели, јер сходно програмској структури Буџета АП Војводине није било могуће уклопити Програм заштите, уређења

и коришћења пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2017.години у Програм мера подршке за спровођење политике за развој села на територији АП Војводине у 2017. години.

Табела 1.2.2.3. Планиране мере политике руралног развоја које се финансирају из Годишњег програма коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме АП Војводине за 2017.годину

У табели су наведене мере политике руралног развоја које ће се суфинансирати из Годишњег програма коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме АП Војводине за 2017.годину.

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за меру (укупан износ по мери у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)
1.	Одрживо коришћење шумских ресурса	201.2.	156.500.000,00	до 100	-
	УКУПНО		156.500.000,00		

Наведене мере и средства за њихову реализацију су исказане у посебној табели, јер сходно програмској структури Буџета АП Војводине није било могуће уклопити Годишњег програма коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме АП Војводине за 2017.годину у Програму мера подршке за спровођење политике за развој села на територији АП Војводине у 2017. години.

Годишњим програмом коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме АП Војводине за 2017.годину ће се суфинансирати Мера 201.2. Одрживо коришћење шумских ресурса.

Табела 1.2.3. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања и у оквиру мера руралног развоја

Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања и у оквиру мера руралног развоја, су планиране у оквиру следећих програма:

- Програм заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2017.години, који се припрема у складу са Законом о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“ број 62/06, 65/08 и 41/09);
- Годишњи програм коришћења средстава из Буџетског фонда за развој ловства АП Војводине за 2017. годину који се припрема у складу са чланом 79. став 3. Закона о дивљачи и ловству („Службени гласник РС“ 18/10);
- Годишњи програма коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме АП Војводине за 2017.годину, који се припрема у складу са чланом 31. алинеја друга и пета Статута АПВ („Службени лист АПВ“ број 20/14);
- Годишњи програм коришћења средстава из Буџетског фонда за воде АП Војводине за 2017. годину који се припрема у складу са чланом 190. Закона о водама („Службени гласник РС“ број 30/10 и 93/12).

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за меру (укупан износ по мери у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)
1.	/	-	-	-	-
2.	/	-	-	-	-
3.	/	-	-	-	-
4.	/	-	-	-	-
n+1...		-	-	-	-
	УКУПНО	-	-		

Табеларни приказ планираних финансијских средстава АП/ЈЛС

Табела 1.2.4. Финансијски оквир програма

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја	530.000.000,00
Планирана средства за директна плаћања	/
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	
Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике за развој села на територији АПВ у 2016. години	2.646.500.000,00
Програм заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2016.години	530.000.000,00
Годишњи програм коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме АП Војводине за 2016.годину	1.960.000.000,00
Годишњи програм коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме АП Војводине за 2016.годину	156.500.000,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања и у оквиру мера руралног развоја	/

1.3. Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике након примене Програма

Спровођење мера подршке пољопривредне политике за развој села на територији АП Војводине посебно је важно јер су инвестиције у руралну економију и руралне заједнице од виталног значаја за повећање квалитета живота у руралним подручјима.

Пољопривреда је преовлађујућа делатност у већини руралних области, коју карактеришу мања пољопривредна газдинства, ниска стопа продуктивности и низак приход по газдинству. Велики број газдинстава производи само за своје потребе и има мале вишкове које може пласирати на тржиште; стопа незапослености: висока (21%) и одржава проблем недостатка прилика за запошљавање; капацитети пољопривредно-прехрамбеног сектора повезани са пољопривредном (индустрија инпута, гране прерађивачке индустрије и трговине) су драстично опали током деведесетих година.

Циљна група Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике за развој села на територији АП Војводине у 2017. години су, пре свега, мала и средња пољопривредна газдинства, чија је техничко-технолошка опремљеност на ниском нивоу, те је неопходно подизање конкурентности ових газдинстава како би опстала на тржишту.

Већину преосталих индустријских капацитета је неопходно модернизовати и технички побољшати; инфраструктура у руралним областима, како економска тако и социјална је слаба, неразвијена и негативно утиче на конкурентност и друштвено ткиво руралних области.

Програмом су планиране мере којима ће се инвестирати у материјална средства пољопривредних газдинстава и прераду пољопривредних производа, ради јачања производног ланца, а у циљу повећања конкурентности, економске ефикасности, веће оријентисаности ка тржишту и дугорочне одрживости пољопривредних газдинстава.

Производња органске и здравствено безбедне хране је приоритет аграрне политике Европске Уније и због тога велика развојна шанса АП Војводине за целокупну пољопривреду и рурални развој малих газдинстава, те је у Програму посвећена посебна пажња инвестицијама којима се утиче на повећање броја пољопривредних газдинстава која се баве органском производњом, увођењу система којима произвођач гарантује да управља здравственом безбедношћу својих производа, као и увођење ознака географског порекла.

Важну подршку мери за модернизацију производње представља развој капацитета Пољопривредне саветодавне службе АПВ, у смислу постизања квалитета и ефикасности понуђених савета и информација од значаја за пољопривредну производњу, као и живот и рад у руралним срединама, и јачање капацитета и промоцију руралних средина, путем одржавања традиционалних сеоских манифестација. Развој капацитета Пољопривредне саветодавне службе АПВ меру је неопходно спроводити због великог броја малих газдинстава, скромног знања и недостатка додатних вештина руралног становништва, ниске продуктивности и ниских прихода који се остварују од пољопривреде.

Локалним партнерствима доприноси се остварењу концепта одрживог развоја кроз додавање вредности, унапређење руралне економије, побољшање квалитета живота, промоцију културног наслеђа, подстицање социјалног дијалога руралног становништва и квалитетно управљање локалним ресурсима.

Применом Програма се очекује модернизација производње малих и средњих газдинстава и њихово економско оснаживање, као и диверзификација руралне економије у циљу стварања додатног извора прихода, запошљавања локалног становништва и јачања руралних средина.

1.4. Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја

Информисање потенцијалних корисника о мерама које су дефинисане Програмом ће се вршити путем јавних трибина и предавања, дневних новина, пољопривредних стручних служби са подручја покрајине и веб сајта Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

Потенцијални корисници на овај начин добијају информације о врстама инвестиција, процентуални износ подстицаја, максималан и минималан износ подстицаја по кориснику, временским роковима, начинима подношења пријава и друго.

1.5. Мониторинг и евалуација/надзор реализације

Бесповратна средства исплаћују се након реализације инвестиције, и извршене контроле од стране Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

У мониторинг пројеката су укључени саветодавци Пољопривредне саветодавне службе АПВ. На захтев Секретаријата, саветодавци излазе на терен и бележе реализацију инвестиција путем GPS уређаја. На тај начин се тачно у времену и простору бележе фазе реализације инвестиција. Сваки Сектор Секретаријата укрштањем података добијених у пријавном обрасцу корисника средстава и података добијених од стране саветодаваца врши евалуацију и праћење реализације инвестиција на основу посебних индикатора.

Корисник средстава је у обавези да инвестицију не отуђи најмање пет година од дана исплате средстава и даје је другом лицу на употребу, да сву документацију која се односи на инвестицију чува најмање пет година од дана исплате средстава, а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство има право да врши увид у реализацију инвестиције.

II ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2. Опис мера

2.1. Назив мере: Инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава

Шифра мере: 101

2.1.1. Образложење

Сектор: Млеко

Смањење производње млека у Војводини је највеће у поређењу са Србијом, регионом и ЕУ. Производња млека је од 2001. године била у благом порасту и то до 2006., од када поново се бележи пад производње. Укупно смањење производње праћено је повећањем производње у специјализованим породичним или компанијским фармама и у складу са специјализацијом производње војвођанских произвођача.

Производња млека у Војводини је подељена између оних који производе за своје потребе и специјализованих фарми. Специјализоване фарме су или на породичним газдинствима или су власништво великих компанија. Велики и средњи произвођачи у Војводини у највећем броју случајева су конкурентни или имају потенцијал да буду конкурентни. Мали произвођачи млека, који производе за сопствене потребе, на екстензиван начин имају релативно ниску цену коштања и не зависе од тржишних кретања услед затворене производње.

У Сектору млеко је неопходно извршити побољшање квалитета млека и расног састава сточног фонда. Такође је неопходно побољшати услове држања говеда, у смислу набавке нове опреме за фарме и изградњу, односно реконструкцију, фарми у складу са стандардима ЕУ.

Сектор: Месо

Производња меса је неоспорно у кризи у Војводини и то већ дужи временски период. Забрињавајуће је брзо опадање удела сточарске производње, нарочито у годинама када је Србија конкурентна са ценом кукуруза и када би требало да има конкурентнију произвођачу сточне хране. Карактеристичан тренд, који се уочава у производњи меса у Војводини, је да се број произвођача константно смањује, значајно брже него што се смањује производња, што указује на повећање конкурентности оних који остају да се баве производњом. Поред тога, у производњи меса постоји веома изражена вертикална интеграција, где велики трговински ланци имају производњу сточне хране, свиња и говеда, прераду и продају, чиме малим произвођачима сужавају простор за продају и усмеравају их на неформалне канале. С друге стране, мали произвођачи меса, који производе за сопствене потребе, на екстензиван начин имају релативно ниску цену коштања и не зависе од тржишних кретања услед затворене производње.

Производни ланац, са аспекта здравствене сигурности у производњи је неадекватан за стандарде ЕУ, првенствено услед неиспуњавања системске контроле здравствене безбедности хране, хигијенских и еколошких стандарда. Мали произвођачи су далеко од већине стандарда ЕУ везаних за здравствену безбедност и добробит животиња. Веома мали број клиника испуњава услове за извоз меса на велика тржишта – ЕУ, арапских земаља и САД. Сектор очекују значајне реформе које се тренутно не дешавају, а требало би, уколико Србија тежи ЕУ.

У Сектору месо неопходно је побољшање квалитета меса, расног састава сточног фонда, услова држања товних грла, у смислу набавке нове опреме за фарме и изградњу, односно реконструкцију, фарми у складу са стандардима ЕУ.

Сектор: Воће, грожђе, поврће (укључујући печурке)

Данас је Војводина водећи воћарски регион Србије по површинама под савременим засадима воћа и произвођачима који су конкурентни и на европском нивоу. Основни тренд у производњи

воћа је повећање броја тржишно оријентисаних произвођача који се професионално баве производњом воћа. Мали произвођачи који нису вертикално интегрисани не утичу значајно на тржиште воћа у Војводини. Интензивна воћарска производња доминира у Срему који је постао водећи воћарски регион у Војводини, а затим и Суботичка пешчара, околина Новог Сада и Јужни Банат. Доминантну производњу јабуке у Војводини последњих година све више прати диверзификација производње – интензификација гајења шљиве, брескве те све више савремених засада трешње и вишње.

Иако је очигледан напредак који се тиче промене сортимента и одређених сегмената технологије (заштита воћа) који је пре свега начињен због конкуренције која последњих година постоји у понуди садног материјала и заштитних средстава, очигледно је непознавање и незнање других важних сегмената производње, пре свега исхране воћака, али и савремене помотехнике. Посебан проблем је недостатак знања који се односи на чување воћа у новим условима (УЛО) складиштења.

Иако је од 2006. године подигнуто неколико хладњача и већи број складишта за површе, увелико се касни с изградњом складишних простора који би објединили понуду и утицали на продужење понуде домаћег површа. Увоз се због тога повећава из године у годину.

Поред тога, у сектору воћа и површа у Војводини евидентан је недостатак опреме за калибрање и паковање која би капацитетом и квалитетом задовољила стандарде продаје које све више захтева и руско тржиште. Посебан проблем представља чињеница што се прерађивачки капацитети не снабдевају довољно високо квалитетним сировинама. Мали произвођачи не стварају довољно профила због високих трошкова производње и веома малих могућности да утичу на цене у ланцу производње. Као последица тога, они не могу довољно да инвестирају и повећају своју конкурентност, што резултира падом у квалитету производа и проблемима у преради.

У Сектору воће, грожђе, површе неопходно је, пре свега, омогућити пољопривредним произвођачима изградњу складишних капацитета, чиме би се утицало на продужење понуде домаћег воћа и површа. Како се последњих година повећавају површине под вишегодишњим засадама неопходна је набавка пољопривредне механизације у овом сектору, пре свега воћарско-виноградских трактора, риголера, подривача, машина за бербу и друго. Такође је неопходна помоћ у набавци опреме за паковање, прање, полирање, калибрање, ради продаје домаћих пољопривредних производа на тржишту ЕУ и Русије.

Сектор: Остали усеви

У Војводини у сетвеној структури су најзаступљивије житарице, а од њих пшеница и кукуруз. Од индустријског биља најзначајнији усеви су шећерна репа и сунцокрет. Производња житарица представља један од најдоминантнијих сегмената пољопривредне производње широм Европе и у Војводини, и има дугу традицију на овим просторима. У последњих неколико година у Војводини, приметан је тренд повећања производње житарица, и то захваљујући кукурузу, док је код пшенице и јечма присутна стагнација и пад производње.

Приметан је пораст површина под зачинским и ароматичним биљем, нарочито после 2000. године. Не постоје поуздани подаци о површинама под појединим врстама зачинског биљем, јер Републички завод за статистику објављује збирни податак о засејаним површинама под зачинским и ароматичним биљем. У периоду између 2001-2006. године површине под зачинским и ароматичним биљем су осцилирале у распону од 1.200 – 1.800 хектара. Узгајање овог биља се везује јужни Банат.

У Сектору остали усеви, средства из покрајинског буџета ће у највећој мери бити инвестирана у набавку нове механизације, обзиром да је преко 90% трактора старости преко 10 година, а највећи проблем наших комбајна је временска и техничко-технолошка застарелост. Поред тога значајна средства ће бити усмерена у инвестиције за сушаре за индустријско, зачинско и ароматично биље и опремање постројења за обновљиве изворе енергије.

Сектор: Пчеларство

Према резултатима пописа пољопривреде из 2012. године, на територији АП Војводине се налази 124.786 пчелињих друштава. Претпоставља се да има између 3.500 и 4.000 пчелара и њихов број је у порасту, као и број пчелињих друштава. Производња меда, као једног од главних производа пчеларства је на скромних 17-20 kg по пчелињем друштву. Процењује се да садашњи годишњи ниво производње меда у Војводини износи око 1,1 милион kg, воска 150.000 kg, поленовог праха 13.000 kg и око 1.000 kg прополиса.

Војводина нема само могућности, него има и реалну потребу за повећањем производње у пчеларству, с обзиром да је 70% њене површине под обрадивим земљиштем, а свега 6,8% под шумама. Овакав однос обрадивих и шумских површина указује на присуство веома малог броја природних опрашивача биљака те је медоносна пчела главни опрашивач.

У садашњим условима, углавном самоиницијативно, формирано је око 40 пчеларских друштава обједињених у Савез пчеларских организација Војводине, који је члан Савеза пчеларских организација Србије. Пчеларска друштва и савези, уз врло симболичну и у основи декларативну помоћ органа власти на свим нивоима, препуштени су сами себи, што је основни разлог изразито слабог развоја ове важне делатности у производњи врло важне здравствено безбедне хране за домаће потребе и извоз. У 40 пчеларских друштава Војводине учлањено је свега око 2.100 пчелара са око 65.000 кошница и просеком од 30 кошница по једном пчелару.

Полазећи од чињеница да Војводина има оптималне услове за развој огромног броја једногодишњих и вишегодишњих биљака, као основног предуслова за масовни живот пчела, намеће се обавеза да овај природни ресурс у будућности треба максимално користити.

Овај огромни економски потенцијал Војводине минимално је искоришћен, па захтева инвестирање у целокупан ланац производње меда и пчелињих производа у циљу бољег искоришћења природног богатства. Подршком инвестирању у пчеларство и прераду пчелињих производа унапређује се економски положај и конкурентност пољопривредних газдинстава на тржишту.

Сектор: Аквакултура

АП Војводине се налази на идеалном географском положају за гајење слатководне рибе, коју још имају највећи произвођачи рибе, Кина и Израел.

Потрошња рибе у свету значајно расте, с тим да се квоте за улов морске рибе константно смањују, док су погодне пољопривредне површине за гајење рибе, лимитиране климатским, хидрографским и земљишним факторима. Потрошња рибе у развијеним земљама се креће око 40 kg рибе по становнику, док је код нас потрошња око 3,5 kg. И поред ниске потрошње рибе, само домаћем тржишту недостаје око 20.000 t рибе, док су потребе европског тржишта практично неограничене. Тренутна производња слатководне рибе у АП Војводини, је на нивоу од око 12.000 t, те се годинама за увоз недостајућих количина увози око 30.000 t рибе, за коју се троши око 35 милиона долара.

У АП Војводини поред постојећих 13.500 ha рибњачких површина, само у Банату постоји око 100.000 ha земљишта веома слабе плодности, које идеално одговара за проширење рибњачких површина. Богата хидрографска мрежа канала, река и речних акумулација је такође веома мало искоришћена у смислу излова конзумне рибе, а иста може задовољити добар део недостајућих количина слатководне рибе.

За задовољење домаћих потреба, као и за озбиљан наступ на страном тржишту, неопходно је повећање производних површина на око 34.500 ha и то реконструкцијом постојећих неусловних и запуштених рибњака (7.000 ha) и изградњом нових савремених рибњака (20.000 ha).

Из свега напред наведеног може се закључити, да је улагање у рибарство веома исплативо и да се враћа у току 4 до 5 година, уз висок профит, који премашује за најмање 3 до 4 пута, конвенционалну ратарску производњу, инвестиција се брже враћа и од вишегодишњих засада воћа и винограда, уз нижа почетна улагања, са далеко мањим ризицима по производњу (ниске температуре, лед, суша и др.).

Проширењем рибњачких површина за 20.000 ha, директно и индиректно би се упустило око 4.000 радника. Пласман рибе је изгледан на домаћем тржишту, на коме се појављује хроничан недостатак, пре свега свеже рибе (шарана), највише у току православних светковина (Свети Никола, Божић и др.). Остале врсте слатководне рибе, такође хронично недостају на тржишту (сом, смуђ, штука ..), док прерађевине од слатководне рибе (фишбургери, крокети, паштете, димљена риба, филети, кобасице и др.), углавном нема на домаћем тржишту.

Улагање у аквакултуру у сврху извоза рибе и рибљих прерађевина је такође оправдано, јер Европска унија нема повољних водних, климатских и земљишних површина, које АП Војводина поседује, посебно са становиштва да у догледном временском периоду, наша држава неће бити у могућности да висином субвенција у ратарству и сточарству, парира европским, па и околним земаљама у транзицији, што код слатководне рибе није случај, јер су рибњачке површине у Европи веома мале, а да при томе нема могућности за њихово значајније проширење. Потребне за рибом константно расту, поготово са становиштва ограничених слатководних и морских ресурса и великој удаљености евентуалних снабдевача слатководном рибом из Азије.

2.1.2. Циљеви мере

- Стабилност дохотка пољопривредних газдинстава;
- Повећање производње, побољшање продуктивности и квалитета производа, смањење трошкова производње;
- Унапређење техничко-технолошке опремљености;
- Одрживо управљања ресурсима и заштите животне средине;
- Раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта;
- Усклађивање са правилима Уније, њеним стандардима, политикама и праксама.

2.1.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије (НППР)

Национални програм за рурални развој Републике Србије (НППР) није усвојен, и стога ова мера нема везу са истим.

2.1.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници су физичка лица, предузетници и привредни субјекти регистровани у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју.

2.1.5. Економска одрживост

Подносилац захтева је у обавези да докаже кроз бизнис план економску одрживост пројекта, за инвестиције укупне вредности веће од 500.000,00 динара.

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике

- Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава;
- Корисник за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користи подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;
- У случају подношења захтева за финансирање инвестиције корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним инвестицијама финансираним од стране Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство;
- У случају када корисник није власник катастарских парцела и објекта који су предмет инвестиције за коју се подноси захтев, неопходно је да на њима има право закупа, односно коришћења на основу уговора закљученог са закуподавцем физичким лицем или министарством надлежним за послове пољопривреде на период закупа, односно коришћења од најмање пет година почев од календарске године за коју се подноси захтев за коришћење подстицаја;
- Корисник мора да је регулисао доспеле јавне дажбине прецизиране у тексту конкурса;
- Наменски користи и не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од пет година од дана набавке опреме, машина и механизације, односно изградње објекта;
- Уписан у регистар привредних субјеката и налази се у активном статусу (предузетници и правна лица);
- Да није покренут поступак стечаја и ликвидације, односно, да није било више од 30 дана у блокади у периоду од годину дана пре подношења пријаве на конкурс (предузетници и правна лица);
- Корисник и место реализације инвестиције морају бити са територије АП Војводине.

2.1.7. Специфични критеријуми

Назив сектора	Назив инвестиције	Неопходни услов који мора да испуни потенцијални корисник
СЕКТОР МЛЕКО		Прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која имају највише 200 говеда, односно 1.000 коза, односно 1.000, оваца и потврду за одговарајућу категорију животиња издату од надлежне ветеринарске службе.

СЕКТОР МЕСО		Прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која имају највише 200 говеда, односно 1.000 коза, односно 1.000, оваца, односно 400 свиња, односно 10.000 јединки живине по турнусу и потврду за одговарајућу категорију животиња издату од надлежне ветеринарске службе.
СЕКТОР ВОЋЕ, ГРОЖЂЕ, ПОВРЋЕ (УКЉУЧУЈУЋИ ПЕЧУРКЕ)	101.3.2.	Прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која имају засновану производњу: минимум 0,5 ha воћа односно грожђа
СЕКТОР ВОЋЕ, ГРОЖЂЕ, ПОВРЋЕ (УКЉУЧУЈУЋИ ПЕЧУРКЕ)	101.3.5.	Прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која имају засновану производњу: минимум 0,5 ha воћа односно поврћа односно грожђа, а за изградњу хладњача локацијску дозволу за изградњу новог објекта или изграђен објекат од чврстог материјала у власништву или закупу у периоду од минимално пет година од момента подношења захтева за коришћење бесповратних средстава, у којем се може адаптирати просторија за чување воћа и поврћа.
СЕКТОР ОСТАЛИ УСЕВИ (житарице, индустријско, ароматично и зачинско биље и др.)		Прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која имају засновану производњу: минимум 0,5 ha житарица или индустријског биља, односно 0,2 ha ароматичног и зачинског биља.
СЕКТОР ПЧЕЛАРСТВО		Прихватљиви корисници у сектору пчеларство су пољопривредна газдинства која поседују минимум 10 кошница пчела.
СЕКТОР АКВАКУЛТУРЕ		Нема специфичних критеријума прихватљивости

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
101.1.2.	Изградња објеката за смештај животиња и набавка опреме за наведене објекте (опрема за изјубравање, опрема за напајање, за вентилацију, опреме за мужу, исхрану животиња, итд.)
101.1.8.	Набавка опреме за мужу или затворених система за мужу у слободном и везаном систему држања
101.1.9.	Набавка преносне опреме за мужу
101.1.10.	Набавка опреме за хлађење и складиштење млека
101.2.2.	Изградња и опремање објеката за смештај животиња
101.2.4.	Набавка опреме и механизације за припрему, руковање и дистрибуцију концентроване и кабасте сточне хране на газдинству (сено, силажа, сенажа, итд), електричне ограде и термо-појилнице
101.2.6.	Изградња боксова за држање крмача, прасилишта и одгајалишта за прасад

101.3.1.	Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) производних (са наслоном) и матичних засада воћака, хмеља и винове лозе, као и постављање противградних мрежа, објеката и набавка опреме и средстава за тестирање, клонску селекцију, сертификацију, конзервацију и мултипликацију садног материјала
101.3.2.	Набавка воћарско-виноградарских трактора до 100 kW, риголера, подривача и машина за резидбу, тарупирање и бербу
101.3.3.	Набавка механизације и опреме за сетву, садњу, заштиту биља и наводњавање/одводњавање за воћарску и виноградарску производњу, производњу садног материјала и повртарску производњу (укључујући и производњу расада и цвећарство) на отвореном пољу; набавка механизације за воћарско-виноградарску производњу (набавка прецизних машина за сетву, машина за расађивање расада, висококвалитетних прскалица или атомизера за заштиту од болести, корова и штеточина; набавка система са микропрскалицама за заштиту воћњака, винограда и расадника од измрзавања; набавка противградних мрежа и пратеће опреме; набавка система кап по кап; набавка пластичних фолија, агротекстила и прскалица за наводњавање)
101.3.4.	Изградња стакленика и набавка опреме и/или материјала за повртарску производњу и производњу јагодастог воћа, као и расадничарску производњу и цвећарство у заштићеном и полузаштићеном простору (набавка конструкција за пластенике и стакленике, високо квалитетних вишегодишњих, вишеслојних фолија за пластенике, система за загревање пластеника, система за вештачко осветљавање, система за наводњавање/ одводњавање и ђубрење водотопивим ђубривима и столова за производњу расада) за пластенике и стакленике
101.3.5.	Изградња капацитета за скупљање и складиштење воћа, грожђа, садног материјала и поврћа (изградња хладњача и УЛО хладњача већег капацитета, хладњача за дугорочно складиштење производа; изградња хладњача и капацитета за чување и припрему за отпремање садног материјала; изградња центара за скупљање и припрему воћа, грожђа и поврћа за тржиште са хладњачама мањег капацитета, као и за набавку опреме за припрему воћа, грожђа и поврћа за тржиште и опреме за паковање и набавка машина за прање, полирање, чишћење, сортирање, оцену и паковање производа, као и набавка палета за дугорочно складиштење производа
101.3.6.	Инвестиције у изградњу и/или опремање постројења за обновљиве изворе енергије за сопствену потрошњу: посебно у соларне електране, електране на биомасу, даљинске системе грејања, котлове за сагоревање биомасе, измењивачке пумпе и сл.
101.4.1.	Набавка трактора за ратарску производњу
101.4.2.	Набавка комбајна за жетву и бербу
101.4.3.	Набавка прикључних машина за жетву и бербу
101.4.4.	Набавка машина за обраду земљишта
101.4.5.	Набавка сејалица
101.4.6.	Набавка прскалица за прихрану и заштиту биљака од болести, штеточина и корова
101.4.9.	Изградња сушара за индустријско, зачинско и лековито биље
101.4.10.	Инвестиције у изградњу и/или опремање постројења за обновљиве изворе енергије за сопствену потрошњу: посебно у соларне електране, електране, електране на биомасу, даљинске системе грејања, котлове за сагоревање биомасе
101.5.1.	Набавка нових пчелињих друштава
101.5.2.	Набавка опреме за пчеларство
101.6.1.	Изградња објеката за аквакултуру

Укупан износ средстава намењен за суфинансирање мере 101 Инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава износи 300.000.000,00 динара и то: 300.000.000,00 динара из Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике за развој села на територији АП Војводине у 2017. години

и 440.000.000,00 динара из Програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2017. години.

2.1.9. Критеријуми селекције

Критеријум	Начин бодовања	Бодови
Укупан број бодова		110
Подносилац захтева је лице млађе од 40 година	да/не	15/0
Подносилац захтева је жена	да/не	15/0
Број чланова комерцијалног регистрованог пољопривредног газдинства/број чланова задруге	до 2 члана	5
	3 до 4 члана	10
	од 5 чланова	15
Корисник је сертификован за органску производњу и/или производи сировину или готов производ са географским пореклом	да/не	10/0
Корисник је задруга или члан задруге	да/не	10/0
Подносилац захтева има одговарајуће стручно знање	искуство у производњи од најмање три године – уписан у РПГ	5
	средња школа	10
	факултет	15
Пољопривредно газдинство се налази на подручју са отежаним условима рада	да/не	10/0
Оцена одрживости инвестиције	да/не	20/0
Досадашње коришћење средстава Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство	први пут	10
	други пут	5
	трећи пут	0
Корисник средстава је одустао од инвестиције у претходном периоду	два пута	-5
	три пута	-10
	четири пута	-15

2.1.10. Интензитет помоћи

Интензитет помоћи износи до 50% укупних прихватљивих трошкова, осим за инвестиције у аквакултуру где износи до 80%.

Минимални и максимални износ повраћаја средстава по секторима је следећи:

За сектор млека и меса: мин. 25.000 динара, макс. 2.500.000 динара

За сектор воће, поврће и грожђе (укључујући печурке): мин. 50.000 динара, макс. 5.000.000 динара;

За сектор остали усеви: мин. 50.000 динара ,макс. 4.000.000 динара.

За сектор пчеларство: мин. 50.000 динара макс. 300.000 динара.

За сектор аквакултура: мин. 100.000 динара макс. 5.000.000 динара.

2.1.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број подржаних пројеката
2	Укупан број подржаних пројеката из Сектора месо и млеко
3	Укупан број подржаних пројеката из Сектора воће, грожђе и поврће (укључујући печурке)
4	Укупан број подржаних пројеката из Сектора остали усеви
5	Број подржаних газдинстава за опрему за објекте за смештај животиња
6	Број кошница
7	Број подржаних хладњача
8	Број подржаних сушара
9	Прој подржаних рибака

2.1.12. Административна процедура

Покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство Решењем образује Комисију за разматрање пријава. Комисија има обавезу да најмање једном месечно разматра пријаве и о томе сачини записник на основу критеријума утврђених Правилником. Одлуке о додели средстава доноси покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство на основу записника комисије. Пре потписивања уговора на терен излази лице овлашћено од стране Секретаријата, како би се извршила претходна контрола инвестиције. Критеријуми, систем бодовања и друга питања од значаја регулисана су Правилником.

Уговор се закључује у року од 15 дана од дана доношења одлуке о додели средстава.

Средства се додељују бесповратно, по пристиглим пријавама до утрошка одређених средстава. Подносилац пријаве је у обавези да приликом потписивања Уговора са Покрајинским секретаријатом за пољопривреду, водопривреду и шумарство о коришћењу средстава достави средство обезбеђења да опрема неће бити отуђена у року од 5 година, односно да ће опрема бити коришћена у складу са законским позитивним прописима.

Рок за реализацију инвестиције се одређује конкурсом. Бесповратна средства исплаћују се након реализације инвестиције, односно након што корисник бесповратних средстава достави Секретаријату сву потребну документацију предвиђену правилником и уговором о додели средстава, а након извршене контроле од стране овлашћених представника Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

2.2. Назив мере: Инвестиције за прераду и маркетинг пољопривредних производа

Шифра мере: 103

2.2.1. Образложење

Сектор: Млеко

У Војводини тренутно ради око 40 од укупно 200 млекара које снабдевају домаће тржиште млеком и млечним прерађевинама у Србији. Највећи део од тог броја су мале занатске млекарне, док на велике индустријске млекарне отпада око 10%. Међутим, и поред великог учешћа у бројном стању малих млекара, оне у ствари покривају свега 13% прераде млека. У исто време, велике индустријске млекарне захватају 67% прерађивачких капацитета. У последњих пар година на тржишту су се појавиле и мање млекарне које су се специјализовале само за прераду млека или сира. Мали произвођачи млеко често прерађују код својих кућа, без контроле самог процеса прераде и контроле квалитета финалног производа, и своје производе (углавном кајмак и сир) продају на локалним пијацама. Управо ови производи су многим главни извор прихода, јер њихову цену и потражњу диктира слободније тржиште, па је самим тим планирање лакше, а исплативост много већа од продаје свежег млека млекарима.

У сектору млека у Војводини евидентан је недостатак квалитетног асортимана традиционалних производа од млека. Ради побољшања сточарске производње а самим тим и сектора млека потребно је увести ЕУ стандарде у објекте мањих капацитета у којима се врши производња и прерада млека у АП Војводини.

Неопходно је побољшање квалитета млека и изградња малих прерађивачких капацитета у руралним срединама чиме би био проширен асортиман квалитетних производа који се могу брендирати као локални, квалитетни или традиционални са географским пореклом, и постигло би се веће запослење сеоског становништва односно повећање животног стандарда у сеоским срединама.

Сектор: Месо

У сектору меса у Војводини евидентан је недостатак квалитетног асортимана традиционалних производа од меса. Ради побољшања сточарске производње а самим тим и сектора меса потребно је увести ЕУ стандарде у објекте мањих капацитета у којима се врши производња и прерада меса у АП Војводини.

Неопходно је побољшање квалитета меса и изградња малих прерађивачких капацитета у руралним срединама чиме би био проширен асортиман квалитетних производа који се могу брендирати као локални, квалитетни или традиционални са географским пореклом, и постигло би се веће запослење сеоског становништва односно повећање животног стандарда у сеоским срединама.

Ради побољшања сточарске производње а самим тим и сектора меса потребно је увести ЕУ стандарде у објекте мањих капацитета у којима се врши производња и прерада меса у АП Војводини.

Сектор: Воће, грожђе, поврће (укључујући печурке)

Највећи проблем у Сектору воће, грожђе и поврће представљају недовољни капацитети за прераду, јер није креирано пословно окружење у целој земљи којима би се стимулисала изградња прерађивачких капацитета. Проширењем привредних активности на село додавањем додатне вредност производима, кроз прераду и чување истих, омогућава се упошљавање руралног становништва. Инвестиције у реструктурирање и модернизацију пољопривредних газдинстава и у прераду производа у оквиру овог сектора представља могућност на унапређењу положаја пољопривредних газдинстава, као и допринос адекватном признавању њиховог учешћа у активностима руралног развоја.

У овом сектору је неопходно инвестирати у изградњу прерађивачких капацитета и њихово опремање, како се не би извозили производи из примарне производње, већ производи са додатом вредношћу. Планирано је да инвестиције у овом сектору буду усмерене на набавку опреме и уређаја за сушење производа, топлу и хладну прераду производа, затим производњу вина, алкохолних пића и пива.

2.2.2. Циљеви мере

- Производња нових висококвалитетних производа;
- Достижање стандарда квалитета;
- Унапређење предузетништва и прераде пољопривредних производа;
- Повећање прихода на газдинству;
- Упошљавање руралног становништва.

2.2.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије (НППР) Национални програм за рурални развој Републике Србије (НППР) није усвојен, и стога ова мера нема везу са истим.

2.2.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници су физичка лица, предузетници, микро и мали привредни субјекти уписани у Регистар пољопривредних газдинстава за инвестиције из Сектора млеко. У Сектору месо, Сектору воће, грожђе и поврће и предузетници, микро и мали привредни субјекти уписани у Регистар пољопривредних газдинстава.

2.2.5. Економска одрживост

Економску одрживост подносилац захтева је у обавези да докаже кроз бизнис план, за инвестиције укупне вредности веће од 500.000,00 динара.

2.2.6. Општи критеријуми за кориснике

- Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава;

- Корисник за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користи подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;
- У случају подношења захтева за финансирање инвестиције корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним инвестицијама финансираним од стране Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство;
- Непокретност која је предмет инвестиције за коју је остварио подстицаје не отуђи и/или не даје другим лицима у закуп односно на употребу;
- Покретну ствар која је предмет инвестиције за коју је остварио подстицаје не отуђи и/или не даје другим лицима у закуп односно на употребу;
- Корисник мора да је регулисао доспеле јавне дажбине прецизиране конкурсом;
- Корисник и место реализације инвестиције морају бити са територије АП Војводине.

2.2.7. Специфични критеријуми

Назив сектора	Назив инвестиције	Неопходни услов који мора да испуни потенцијални корисник
СЕКТОР МЛЕКО		Израђен објекат од чврстог материјала (минимум 50 м ²) у власништву или закупу у периоду од минимално пет година од момента подношења захтева за коришћење бесповратних средстава, у којем се може адаптирати просторија за млеку у домаћинству.
СЕКТОР МЕСО		Израђен објекат од чврстог материјала (минимум 50 м ²) у власништву или закупу у периоду од минимално пет година од момента подношења захтева за коришћење бесповратних средстава, у којем се може адаптирати просторија за прераду меса.
СЕКТОР ВОЋЕ, ГРОЖЂЕ, ПОВРЋЕ (УКЉУЧУЈУЋИ ПЕЧУРКЕ)	103.3.2. 103.3.3. 103.3.4. 103.3.6.	Израђен објекат од чврстог материјала (минимум 50 м ²) у власништву или закупу у периоду од минимално пет година од момента подношења захтева за коришћење бесповратних средстава, у којем се може адаптирати просторија за прераду воћа, поврћа и грожђа и заснована производња на минимум 0,5 ha воћа, винове лозе или поврћа, односно 0,2 ha у заштићеном простору на сопственом пољопривредном газдинству.
	103.3.7.	Крајњи корисници инвестиције везане за вино морају бити уписани у Виноградарски и Винарски регистар у складу са законом којим се уређује ова област, односно Крајњи корисници инвестиције везане за јака алкохолна пића морају бити уписани у Регистар произвођача јаких алкохолних пића у складу са законом којим се уређује ова област.

2.2.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
103.1.1.	Изградња објеката за прераду млека и производњу млечних производа
103.1.3.	Набавка нове опреме за узорковање, пријем, прераду, пуњење и паковање млека и производа од млека
103.1.5.	Набавка нове лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона
103.2.1.	Изградња кланица, објеката за прераду меса, објеката за скупљање нуспроизвода животињског порекла који нису за исхрану људи и отпада и објеката за складиштење хране животињског порекла
103.2.6.	Набавка нове опреме и уређаја за расецање, обраду, прераду, паковање и означавање меса и уситњеног меса, полупроизвода од меса, машински сепарисаног меса и производа од меса
103.2.7.	Набавка нове опреме и уређаја за хлађење, пастеризацију и стерилизацију меса и производа од меса
103.2.8.	Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона

103.3.1.	Изградња објеката за прераду
103.3.2.	Набавка нове опреме и уређаја за сушење воћа, грожђа и поврћа, као и њихових производа
103.3.3.	Набавка нове опреме и уређаја за замрзавање воћа и поврћа, као и њихових производа
103.3.4.	Набавка нове опреме и уређаја за бланширање, пастеризацију и стерилизацију производа
103.3.6.	Набавка нове опреме за пријем, прераду, пуњење и паковање воћа, грожђа и поврћа, као и њихових производа
103.3.7.	Набавка нове опреме, уређаја и репроматеријала за производњу вина, ракија и других алкохолних пића

Укупан износ средстава намењен за суфинансирање мере 103 Инвестиције у прераду пољопривредних производа и маркетинг износи 80.000.000,00 динара.

2.2.9. Критеријуми селекције

Критеријум	Начин бодовања	Бодови
Укупан број бодова		140
Подносилац захтева је лице млађе од 40 година	да/не	15/0
Подносилац захтева је жена	да/не	15/0
Број чланова комерцијалног регистрованог пољопривредног газдинства/број чланова задруге	до 2 члана	5
	3 до 4 члана	10
	од 5 чланова	15
Корисник је задруга или члан задруге	да/не	10/0
Подносилац захтева има одговарајуће стручно знање	искуство у производњи од најмање три године – уписан у РПГ	5
	средња школа	10
	факултет	15
Пољопривредно газдинство се налази на подручју са отежаним условима рада	да/не	10/0
Примена стандарда у производњи: Подносилац захтева ради у складу са принципима Global Gap стандарда, или је сертифициван за органску производњу, или је у процесу конверзије за добијање статуса органског произвођача, и/или је произвођач сировине, односно готовог производа са географским пореклом	да/не	10/0
Подносилац захтева има уговор о продаји својих производа/услуга	да/не	10/0
Подносилац захтева има уговоре са купцима из иностранства о продаји својих производа/услуга	да/не	10/0
Оцена одрживости инвестиције	да/не	20/0
Досадашње коришћење средстава Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство	први пут	10
	други пут	5
	трећи пут	0
Корисник средстава је одустао од инвестиције у претходном периоду	два пута	-5
	три пута	-10
	четири пута	-15

2.2.10. Интензитет помоћи

Сектор месо мин. 100.000 динара, макс.3.000.000 динара;

Интензитет помоћи износи до 60% укупних прихватљивих трошкова.

Сектор воће, грожђе и поврће (укључујући печурке) мин. 100.000 динара, макс. 3.000.000 динара.

Минимални и максимални износ повраћаја средстава по сектору је следећи:

2.2.11. Индикатори/показатељи

Сектор млеко мин. 100.000 динара, макс.3.000.000 динара;

Редни број	Назив показатеља
1.	Укупан број подржаних пројеката у опрему за прераду пољопривредних производа
2.	Укупан број подржаних пројеката у опрему за прераду пољопривредних производа из Сектора млеко
3.	Укупан број подржаних пројеката у опрему за прераду пољопривредних производа из Сектора месо
4.	Укупан број подржаних пројеката у опрему за прераду воћа
5.	Укупан број подржаних пројеката у опрему за прераду грожђа
6.	Укупан број подржаних пројеката у опрему за прераду поврћа
7.	Укупан број подржаних пројеката у опрему за прераду печурака

2.2.12. Административна процедура

Покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство Решењем образује Комисију за разматрање пријава. Комисија има обавезу да најмање једном месечно разматра пријаве и о томе сачини записник на основу критеријума утврђених Правилником. Одлуке о додели средстава доноси покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство на основу записника комисије. Пре потписивања уговора на терен излази лице овлашћено од стране Секретаријата, како би се извршила претходна контрола инвестиције. Уговор се закључује у року од 15 дана од дана доношења одлуке о додели средстава.

Средства се додељују бесповратно, по пристиглим пријавама до утрошка одређених средстава. Подносилац пријаве је у обавези да приликом потписивања Уговора са Покрајинским секретаријатом за пољопривреду, водопривреду и шумарство о коришћењу средстава достави средство обезбеђења да опрема неће бити отуђена у року од 5 година, односно да ће опрема бити коришћена у складу са законским позитивним прописима који регулишу промет хране и пића.

За инвестиције у Сектору млеко и Сектору месо средства се исплаћују авасно након потписивања уговора. Рок за реализацију инвестиције је 1 година.

За инвестиције у Сектору воће, грожђе и поврће (укључујући печурке) рок за реализацију инвестиције је 120 дана од дана потписивања уговора. Бесповратна средства се исплаћују након реализације инвестиције, односно након што корисник бесповратних средстава достави Секретаријату сву потребну документацију предвиђену правилником и уговором о додели средстава, а након извршене контроле од стране овлашћених представника Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

2.3. Назив мере: Одрживо коришћење пољопривредног земљишта

Шифра мере: 201.1.

2.3.1. Образложење

Величина парцела одређује у значајној мери структуру коришћења земљишта и утиче на економију производње. Инвестиција којом се врши укрупњавање поседа јесте комасација, којом се на комплексан начин приступа уређењу пољопривредног земљишта и комплетне територије одређене катастарске општине, ради стварања повољнијих предуслова (у смислу, већих и правилнијих пољопривредних парцела, боље путне мреже, мреже канала за одводњавање и наводњавање,...) за обављање пољопривредне производње. Комасација у метарском систему мера у АП Војводини извршена је на око 1.064.000 ха (55%) земљишта у ванграђевинском реону. Реализацијом ове мере у претходном периоду решени су бројни имовинско правни односи, смањен је број пољопривредних парцела а увећана површина новонасталих парцела, обезбеђени су нови атарски путеви и канали, као и парцеле за подизање пољозащитних појасева.

У поступку комасације, поред укрупњавања парцела, врше се радови на уређењу каналске мреже у сврху повећања пропусности каналске мреже и бржег одвођења сувишних вода са пољопривредних површина, као и уређење атарских путева у поступку комасације којим се обезбеђује бржи и лакши транспорт механизације, репроматеријала и људи до пољопривредних парцела и рода са парцела до складишта.

Једна од важних инвестиција одрживог коришћења земљишта представља контрола плодности земљишта због очувања животне средине, агрокосистема и биосфере од штетних утицаја и загађења. Путем ове инвестиције пољопривредни произвођачи добијају информацију о правилном прихрањивању у смислу врсте и количине хранива, као и времена примене.

Једну од важних инвестиција представља и опремање пољопривредне службе које се спроводи у сврху постизања што боље опремљености и ефикасности пољопривредне службе. Закључно са 2015. годином, повремено или у континуитету, рад пољопривредне службе је заживео у 42 локалне самоуправе у АП Војводини, што је допринело да се превентивно утиче на смањење крађа усева и оштећења инфраструктуре у атару.

Мелиорације, односно уређење каналске мреже у функцији одводњавања пољопривредног земљишта је предуслов за бављење пољопривредом у АП Војводине, на чијем подручју је изграђена мрежа канала за одводњавање у дужини од 20.000 километара. Како би изграђени канали ефикасно обављали своју функцију и одводили сувишну воду, потребно је њихово редовно одржавање. Радови на уређењу каналске мреже се изводе у сврху повећања пропусности каналске мреже и бржег одвођења сувишних вода са пољопривредних површина. Веза са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014-2024 се остварује кроз сповођење оперативног циља „унапређење земљишне инфраструктуре“ у сврху реализације постављених стратешких циљева преко Приоритетног подручја „ефикасно управљање земљиштем и повећање доступности земљишних ресурса“.

2.3.2. Циљеви мере

- Одрживо управљање земљиштем као природним ресурсом и као добром од општег значаја;
- Заштита земљишта од негативних утицаја неодговарајуће пољопривредне производње и неодговарајуће производне праксе;
- Рационално управљање водним ресурсима и њеним утицајима на пољопривредно земљиште;
- Унапређена примена добре пољопривредне праксе (агро-мелиоративне мере).

2.3.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије (НППР) Национални програм за рурални развој Републике Србије (НППР) није усвојен, и стога ова мера нема везу са истим.

2.3.4. Крајњи корисници

- 1) јединица локалне самоуправе;
- 2) пољопривредна саветодавна служба;
- 3) јавно водопривредно предузеће.

2.3.5. Економска одрживост

Подносилац захтева није у обавези да докаже економску одрживост пројекта.

2.3.6. Општи критеријуми за кориснике

- Корисник за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користи подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;
- У случају подношења захтева за финансирање инвестиције корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним инвестицијама финансираним од стране Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство;
- Наменски користи и не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева/уговора/одлуке о додели средстава у периоду од пет година од дана набавке опреме, машина и механизације, односно изградње објекта;
- Корисник и место реализације инвестиције морају бити са територије АП Војводине;
- Корисник мора да је регулисао доспеле јавне дажбине прецизиране конкурсом.

2.3.7. Специфични критеријуми

- Јединица локалне самоуправе - дозвољени трошкови су ставке број 1, 2, и 4 прихватљивих трошкова;
- Пољопривредна саветодавна служба - дозвољени трошак ставка број 3 прихватљивих трошкова;
- Јавно водопривредно предузеће - дозвољени трошак је ставка број 4 и 5 прихватљивих трошкова.

Прихватљиви трошкови

Редни број	Прихватљиви трошкови
1.	Комасација
2.	Опремање пољочуварске службе
3.	Контрола плодности обрадивог пољопривредног земљишта
4.	Мелиорације
5.	Израда пројектно-техничке документације за изградњу и/или реконструкцију система за наводњавање

2.3.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
201.1.1.	Одрживо коришћење пољопривредног земљишта

Укупан износ средстава намењен за суфинансирање мере 201.1. Одрживо коришћење пољопривредног земљишта износи 900.000.000,00 динара. Целокупна мера се финансира из средстава Програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2017. години.

2.3.9. Критеријуми селекције

Биће дефинисани у зависности од специфичности финансираних инвестиције.

2.3.10. Интензитет помоћи

Корисници средстава и врсте радова, односно намене улагања	% учешћа до
1. ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	
1.1. Комасација	70
1.2. Опремање пољочуварске службе	70
1.3. Мелиорације	70
2. ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА И СТРУЧНА СЛУЖБА	
2.1. Контрола плодности обрадивог пољопривредног земљишта	100

3. ЈАВНО ВОДОПРИВРЕДНО ПРЕДУЗЕЋЕ	
3.1. Мелиорације	100
3.2. Израда пројектно -техничке документације за изградњу и/или реконструкцију система за наводњавање	100

2.3.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Комасирана површина у хектарима
2.	Број хектара обухваћених одводњавањем и наводњавањем у комасацији
3.	Контрола плодности земљишта – број узорака

2.3.12. Административна процедура

Административну процедуру спроводи Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство. Рок за подношење пријава је 30 дана од објављивања огласа. Пријем пријава врши стручна служба Секретаријата, а административну проверу врши комисија. Очекивано време за закључење уговора је 20 дана од завршетка конкурсног рока, а доношење решења о трансферу средстава је по испостављеним доказима о реализацији уговорене обавезе.

2.4. Назив мере: Одрживо коришћење шумских ресурса

Шифра мере: 201.2.

2.4.1. Образложење

На основу података из основа газдовања шумама које су урађене на подручју АП Војводине, укупно има 140.379,91 ha обрасле површине (6,51%). Један од приоритетних задатака је повећање степена шумовитости, имајући у виду укупну шумовитост Војводине и позитивне ефекте које шума има. Оптимална шумовитост у Војводини рађена по европским стандардима би требала да износи 14%, што значи да би требало да се пошуми још око 160.000 хектара, али расположиве површине у тој количини тренутно нема на територији АП Војводине. Повећање површине под шумама може се остварити мерама које су усмерене на подстицање активности и пружањем помоћи при пошумљавању земљишта на којима је економски и еколошки оправдано гајити шуму.

Законом о шумама из 2010. године омогућено је формирање Буџетског фонда за шуме Републике Србије и Буџетског фонда за шуме аутономне покрајине у којима би се обезбеђивала средства првенствено за нова пошумљавања, али и за остале радове у шумарству којима би се обезбедило очување трајности, повећање приноса и повећање укупне вредности шума. Такође је донет и Правилник о ближим условима као и начину доделе и коришћења средстава из Годишњег програма коришћења средстава Буџетског фонда за шуме Републике Србије и Буџетског фонда за шуме аутономне покрајине.

Током 2013. године урађен је Програм развоја шумарства за територију АП Војводине где су током наредних десет година предвиђена динамика радова на пошумљавање по општинама као и очекивани ефекти након спровођења овог Програма.

2.4.2. Циљеви мере

- Заштита и стабилност шумских екосистема;
- Санација општег стања деградираних шумских екосистема;
- Обезбеђивање оптималне обраслости;

- Очување трајности и повећање приноса;
- Очување и повећање укупне вредности шума;
- Развијање и јачање општекорисних функција шума;
- Повећање степена шумовитости.

2.4.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије (НППР) Национални програм за рурални развој Републике Србије (НППР) није усвојен, и стога ова мера нема везу са истим.

2.4.4. Крајњи корисници

- правна лица из члана 70. Закона о шумама („Сл.гласник РС, број 30/10), са територије АП Војводине,
- физичка и правна лица - сопственици шума на територији АП Војводине,
- наставно-научне институције са територије АП Војводине.

2.4.5. Економска одрживост

Подносилац захтева није у обавези да докаже економску одрживост пројекта.

2.4.6. Општи критеријуми за кориснике

- Корисник за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користити подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;
- У случају подношења захтева за финансирање инвестиције корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним инвестицијама финансираним од стране Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство;
- У случају када корисник није власник катастарских парцела које су предмет инвестиције за коју се подноси захтев, неопходно је да на њима има право коришћења на основу уговора закљученог са министарством надлежним за послове пољопривреде на период коришћења од најмање 20 година почев од календарске године за коју се подноси захтев за коришћење подстицаја,
- Корисник мора да је регулисао доспеле јавне дажбине прецизиране конкурсом;
- Наменски користи и не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од пет година од дана закључења уговора;
- Корисник средстава и место реализације инвестиције морају бити са територије АП Војводине.

2.4.7. Специфични критеријуми

Корисник мора да има израђен Извођачки план газдовања шумама.

2.4.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
201.2.1.	Прво пошумљавање пољопривредног земљишта и одржавање до дванаесте године
201.2.2.	Агро-шумски системи на пољопривредном земљишту

Укупан износ средстава намењен за суфинансирање мере 201.2. Одрживо коришћење шумских ресурса и износи 156.500.000,00 динара.

Целокупна мера се финансира из средстава Годишњег програма коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме АП Војводине у 2017. години.

2.4.9. Критеријуми селекције

Нису дефинисани критеријуми селекције.

2.4.10. Интензитет помоћи

За развој шумских подручја и унапређење исплативости газдовања шумама од 50-100%. мин. 160.000 динара, макс.20.000.000 динара;

За подршку изградњи шумске инфраструктуре са циљем повећања доступности и ефикасности коришћења шумских ресурса од 60-80%. мин. 3.000.000 динара, макс.30.000.000 динара;

За делатност саветодавне шумарске службе за шуме сопственика 60-100%. мин. 250.000 динара, макс.5.000.000 динара;

2.4.11. Индикатори/показатељи

1. Развој шумских подручја и унапређење исплативости газдовања шумама

Редни број	Показатељи
1	Број хектара подигнутих нових шума
2	Санирано хектара јако оштећених састојина од абиотичких и биотичких фактора и пожара

2. Подршка изградњи шумске инфраструктуре са циљем повећања доступности и ефикасности коришћења шумских ресурса

Редни број	Показатељи
1	Број км новоизграђених шумских путева у државним шумама
2	Степен отворености шума у државном власништву

3. Саветодавна шумарска служба

Редни број	Показатељи
1	Број сопственика шума који захтевају саветодавну подршку

2.4.12. Административна процедура

Након завршетка рока за конкурисање, образује се Комисија која разматра пријаве и прави Записник којим се констатује која пријава испуњава услове конкурса. Након тога сачињава се Одлука о додели средстава коју потписује Секретар и на основу које се могу сачинити Уговори. Затим следи потписивање Уговора са корисницима средстава у којима се дефинишу обавезе, начин правдања и рокови за извршење радова. По истеклом року, формира се Комисија која прегледа претходно достављено правдање од стране корисника и излази на терен након чега се сачињава Записник. Записником се констатује количина и квалитет извршених радова и да ли су средства намењена утрошена или не.

Код инвестиција у пошумљавање након потписивања уговора исплаћују се средства у износу од 100% вредности уговора. Рок за реализацију уговора је 2 године, а средство обезбеђења је регистрована меница са меничном изјавом као средство обезбеђења.

За инвестиције у изградњу шумске инфраструктуре, након потписивања уговора исплаћују се средства у износу од 70% вредности уговора. Рок за реализацију уговора је 1 година. Према осталих 30% средстава се доставља након достављеног извештаја о реализацији.

Код уговора за саветодавну шумарску службу, уговори се потписују након достављеног годишњег извештаја.

2.5. Назив мере: Органска производња

Шифра мере: 201.3.

2.5.1. Образложење

АП Војводина има велики потенцијал за развој органске производње, како биљне тако и животињске. Ови потенцијали се огледају кроз повољне едафске факторе (физичка и хемијска својства земљишта) и повољним климатским условима. Такође, велики потенцијал лежи у неискоришћеним заштићеним природним добрима у којима је у оквиру другог и трећег степена заштите дозвољена пољопривредна производња, што је идеално да се кроз скраћени поступак уђе у органску производњу.

Уситњена пољопривредна газдинстава (8,4 хектара према попису из 2012.) која обављају пољопривредну производњу на традиционалан начин, немају могућност инвестирања у савремену механизацију и губе тржишну трку са великим системима која оптимизују трошкове производње. Органска производња је велика шанса за породична газдинства где се без употребе синтетичких пестицида и минералних ђубрива органска производња одвија уз много већу употребу радне снаге.

Површине под органском се сваке године увећавају и у 2014. години су достигле 5.495 хектара са површинама које су ушле у конверзију. Због тога је неопходна даља подршка и у процесу сертификације и у самој органској производњи због своје специфичности.

Производња здравствено безбедне хране је приоритет аграрне политике Европске Уније и због тога велика развојна шанса АП Војводине за целокупну пољопривреду и рурални развој малих газдинстава.

2.5.2. Циљеви мере

- Одрживо управљање ресурсима и заштита животне средине;
- Заштита вода и земљишта од негативних утицаја пољопривреде;
- Већа примена пољопривредних пракси (агротехнике и технологије) повољних по животну средину;
- Унапређење органске производње, система контроле, сертификације и надзора у органској производњи;
- Очување биолошке разноврсности.

2.5.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије (НППР) Национални програм за рурални развој Републике Србије (НППР) није усвојен, и стога ова мера нема везу са истим.

2.5.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници су правна и физичка лица, предузетници, микро и мали привредни субјекти регистровани у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју.

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
201.3.1.	Садни и семенски материјал дозвољен за употребу у органској производњи
201.3.2.	Контрола и сертификација
201.3.3.	Друге инвестиције које се односе на органску производњу а део су свих осталих мера руралног развоја

Укупан износ средстава намењен за суфинансирање мере 201.3. Органска пољопривреда износи 10.000.000,00 динара.

2.5.9. Критеријуми селекције

Нису дефинисани критеријуми селекције.

Редни број	Показатељи
1	Површина под органском производњом (ha)
2	Број пољопривредних газдинстава која су остварила подстицај за органску биљну производњу

2.5.12. Административна процедура

Покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство Решењем образује Комисију за разматрање пријава. Комисија има обавезу да најмање једном месечно разматра пријаве и о томе сачини записник на основу критеријума утврђених Правилником. Одлуке о додели средстава доноси покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство на основу записника комисије.

2.5.5. Економска одрживост

Подносилац захтева није у обавези да докаже економску одрживост пројекта.

2.5.6. Општи критеријуми за кориснике

- Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава;
- Уписан у регистар привредних субјеката и налази се у активном статусу (предузетници и правна лица);
- Да подносилац пријаве нема неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату за пољопривреду водопривреду и шумарство по основу раније потписаних уговора;
- Корисник мора да је регулисао доспеле јавне дажбине прецизиране конкурсом;
- Корисник и место реализације инвестиције морају бити са територије АП Војводине.

2.5.7. Специфични критеријуми

- Произвођачи чија је производња у периоду конверзије,
- Произвођачи којима је завршен период конверзије и налазе се у поступку издавања сертификата,
- Произвођачи који имају сертификовану биљну или сточарску производњу (укључујући аквакултуру и пчеларство).

2.5.8. Листа инвестиција у оквиру мере

2.5.10. Интензитет помоћи

Интензитет помоћи износи до 70% трошкова пројекта.

Максималан износ 2.000.000 динара.

2.5.11. Индикатори/показатељи

Уговор се закључује у року од 15 дана од дана доношења одлуке о додели средстава. Средства се додељују бесповратно, по пристиглим пријавама до утрошка одређених средстава.

2.6. Назив мере: Подршка младима у руралним подручјима

Шифра мере: 303

2.6.1. Образложење

Сеоско становништво у Војводини константно бележи тренд депопулације. Према последњем попису становништва просечна старост сеоског становништва у Војводини износи 42,3 године, док младо сеоско становништво чини свега 1/5 укупног становништва. Демографска обнова руралних подручја АП Војводине је веома важна ради подстицања останка младих у руралним подручјима односно њиховог повратка из градова. Стога је неопходно осигурати услове за рад и живот на селу. Приоритет је да се подржи нова генерација младих пољопривредних произвођача, кроз савладавање специфичних изазова са којима се суочавају млади људи када закораче у сектор пољопривреде, који ће их мотивисати да остану да живе и раде на селу, стварајући себи и својим породицама нова радна места. Све то уједно чини и жељени одрживи развој и укупно повећање друштвене и економске виталности руралних подручја.

2.6.2. Циљеви мере

- Демографска обнова руралних подручја АП Војводине;
- Упошљавање младог сеоског становништва;
- Повећање друштвене и економске виталности руралних подручја.

2.6.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије (НППР)

Национални програм за рурални развој Републике Србије (НППР) није усвојен, и стога ова мера нема везу са истим.

2.6.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници су физичка лица старија од 18 и млађа од 40 година старости на дан подношења захтева и која:

- су у тренутку подношења пријаве регистрована као носиоци пољопривредног газдинства за које се тражи подршка у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју;
- нису у тренутку подношења пријаве регистрована као носиоци пољопривредног газдинства, али су у обавези да се до завршетка инвестиције упишу у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју.

2.6.5. Економска одрживост

Подносилац захтева је у обавези да докаже економску одрживост пројекта, кроз бизнис план.

2.6.6. Општи критеријуми за кориснике

- Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава, односно најкасније приликом предаје извештаја о урошку средстава;
- Корисник за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користи подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;
- Корисник и место реализације инвестиције морају бити са територије АП Војводине;
- Корисник мора да је регулисао доспеле јавне дажбине прецизиране у тексту конкурса;
- Наменски користи и не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од пет година од дана набавке опреме, машина и механизације, односно изградње објекта;
- У случају подношења захтева за финансирање инвестиције корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним инвестицијама финансираним од стране Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство;
- Спровођење прихватљивих активности не сме започети пре подношења захтева за подршку.

2.6.7. Специфични критеријуми

- Крајњи корисници су физичка лица старија од 18 и млађа од 40 година старости на дан подношења захтева.

2.6.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
303.1.	Почетна помоћ за покретање пословања за младе пољопривреднике и развој малих пољопривредних газдинстава

Укупан износ средстава намењен за суфинансирање мере 303. Подршка младима у руралним подручјима износи 100.000.000,00 динара.

2.6.9. Критеријуми селекције

Критеријум	Начин бодовања	Бодови
Укупан број бодова		150
Старост подносиоца захтева	од 18 до 25 година	25
	од 25 до 35 година	20
	од 35 до 40 година	15
Подносилац захтева је жена	да/не	15/0
Број чланова комерцијалног регистрованог пољопривредног газдинства/број чланова задруге	до 2 члана	5
	3 до 4 члана	10
	од 5 чланова	15

Корисник је сертификован за органску производњу и/или производи сировину или готов производ са географским пореклом	да/не	10/0
Корисник је члан задруге	да/не	10/0
Подносилац захтева има одговарајуће стручно знање	искуство у производњи од најмање три године – уписан у РПГ	5
	средња школа	10
	факултет	15
Пољопривредно газдинство се налази на подручју са отежаним условима рада	да/не	10/0
Оцена одрживости инвестиције	да/не	40/0
Досадашње коришћење средстава Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство	први пут	10
	други пут	5
	трећи пут	0

2.6.10. Интензитет помоћи

Интензитет помоћи износи до 100% укупних прихватљивих трошкова.

Минимални и максимални износ повраћаја средстава је следећи: мин. 500.000 динара, макс. 2.500.000 динара.

2.6.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Показатељи
1	Укупан број подржаних пројеката

2.6.12. Административна процедура

Покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство Решењем образује Комисију за разматрање пријава. Пријаве се рангирају према критеријумима и приложеном бизнис плану. Са корисницима средстава се потписују уговори. Подносилац пријаве је у обавези да приликом потписивања уговора са Покрајинским секретаријатом за пољопривреду, водопривреду и шумарство о коришћењу средстава достави средство обезбеђења да опрема неће бити отуђена у року од 5 година, односно да ће опрема бити коришћена у складу са законским позитивним прописима. Након тога се врши авансна исплата 75% уговорених средстава, а остатак од 25% се исплаћује након извршених свих активности из бизнис плана и провере на терену.

2.7. Назив мере: Економске активности у смислу

- додавања вредности пољопривредним
- производима као и увођење и сертификација
- система безбедности и квалитета хране, органских
- производа и производа са ознаком географског порекла

Шифра мере: 304

2.7.1. Образложење

И поред раста свести о безбедности хране као приоритету у очувању јавног здравља и битног фактора трговине прехранбеним производима, инвестиције у овој области су још увек недовољне. Разлог томе није само недостатак финансијских средстава, већ и слабо познавање концепта безбедности хране и последица које из тога произлазе. Питање унапређења квалитета и безбедности хране има пресудан утицај на способност прехранбеног сектора да се суочи са конкуренцијом на локалним, регионалним и међународним тржиштима. Унапређење система и капацитета у области безбедности и квалитета хране подразумева стварање амбијента у којем ће сви релевантни учесници у производном ланцу (државни органи и организације, прехранбена индустрија, академска заједница и потрошачи) поштовати стандарде Codex alimentarius-a, преузимајући одговорност и гарантујући сигурност и квалитет хране.

Изградња капацитета за примену и усвајање неопходних захтевних процеса контроле квалитета, управљачке праксе и логистичких аранжмана, инфраструктурних система за побољшање квалитета и безбедности хране, захтева велики напор државних органа и организација и приватног сектора.

2.7.2. Циљеви мере

- Стално унапређење безбедности и квалитета хране и хране за животиње уз стално унапређивање укупног система безбедности хране;
- Већа примена међународних стандарда у производњи хране и хране за животиње;
- Успостављање и јачање системског оквира за примену шема квалитета;
- Успостављање ефективног система лабораторијске контроле хране и хране за животиње;
- Прилагођавање стандарда хигијене хране за објекте традиционалне и органске производње, као и производње у подручјима у којима постоје посебна географска ограничења.

2.7.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије (НППР)

Национални програм за рурални развој Републике Србије (НППР) није усвојен, и стога ова мера нема везу са истим.

2.7.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници су правна и физичка лица, предузетници, микро и мали привредни субјекти регистровани у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју.

2.7.5. Економска одрживост

Подносилац захтева није у обавези да докаже економску одрживост пројекта.

2.7.6. Општи критеријуми за кориснике

1. Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава;
2. Уколико је корисник правно лице или предузетник, мора бити у активном статусу и уписан у регистар привредних субјеката;
3. Да је инвестиција реализована у периоду од 16.11.2015. до 15.11.2016. године, при чему се под реализацијом инвестиције сматра извршење свих радњи везаних за консултантске услуге, сертификацију квалитета система и

- безбедности хране и набавку опреме (закључење купо-продајног уговора, издавање докумената који прате опрему, преузимање опреме, исплата цене у потпуности), као и стављање инвестиције у функцију у складу са наменом;
4. Да подносилац пријаве нема неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату за пољопривреду водопривреду и шумарство по основу раније потписаних уговора;

5. Корисник мора да је регулисао доспеле јавне дажбине прецизиране конкурсом;
6. Корисник и место реализације инвестиције морају бити са територије АП Војводине.

2.7.7. Специфични критеријуми

Назив сектора	Назив инвестиције	Неопходни услов који мора да испуни потенцијални корисник
	Подршка за заштиту географског порекла производа	- Извршена лабораторијска контрола сировина за производњу пољопривредно-прехранбених производа са географским пореклом и самих производа од стране акредитованих лабораторија; - Предат елаборат за заштиту географских ознака Заводу за интелектуалну својину у току 2016. године; - Извршена контрола и сертификација пољопривредно прехранбених производа са географским пореклом од стране које је издало сертификационо тело овлашћено од стране Министарства пољопривреде и заштите животне средине и Покрајинског секретаријата за привреду, запошљавање и равноправност полова
	Подршка за увођење система квалитета	- Извршена уплата за трошкове увођења и сертификацију система безбедности и квалитета хране у 2016. години; - Сертификат; - За KOSHER и HALAL сертификат записник инспектора надлежног за послове пољопривреде, односно ветеринарства којим се потврђује да се у процесу производње спроводе мере самоконтроле према HACCP начелима.

2.7.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
304.2.	Подршка за заштиту географског порекла производа
304.4.	Подршка за увођење система квалитета

Укупан износ средстава намењен за суфинансирање мере 304 Економске активности у смислу додавања вредности пољопривредним производима као и увођење и сертификација система безбедности и квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла износи 3.000.000,00 динара.

2.7.9. Критеријуми селекције

Нису дефинисани критеријуми селекције.

2.7.10. Интензитет помоћи

Интензитет помоћи износи до 50% укупних прихватљивих трошкова.

Минимални и максимални износ повраћаја средстава је следећи: мин. 30.000 динара, макс. 400.000 динара.

2.7.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Укупан број подржаних пројеката за суфинансирање трошкова увођења система квалитета
2.	Укупан број подржаних пројеката за суфинансирање трошкова увођења и сертификације ознаке географског порекла
3.	Укупан број подржаних пројеката за суфинансирање трошкова увођења ISO 22000 система FSSC 22000
4.	Укупан број подржаних пројеката за суфинансирање трошкова увођења GLOBALGAP система
5.	Укупан број подржаних пројеката за суфинансирање трошкова увођења BRC, IFS, , GOST-R,
6.	Укупан број подржаних пројеката за суфинансирање трошкова увођења HALAL, KOSHER

2.7.12. Административна процедура

Покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство Решењем образује Комисију за разматрање пријава. Комисија има обавезу да најмање једном месечно разматра пријаве и о томе сачини записник на основу критеријума утврђених Правилником. Одлуке о додели средстава доноси покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство на основу записника комисије. Уговор се закључује у року од 15 дана од дана доношења одлуке о додели средстава. Средства се додељују бесповратно, по пристиглим пријавама до утрошка одређених средстава.

2.8. Назив мере: Трансфер знања и развој саветодавства – Унапређење обука у области пољопривреде и руралног развоја

Шифра мере: 305

2.8.1. Образложење

Суфинансирањем одржавања традиционалних сеоских манифестација доприноси се јачању локалних заједница, очувању културне баштине, сеоских обичаја и традиције, које су уско повезане са пољопривредном производњом, сеоским окружењем и начином живота. Стога је важно, пре свега, очувати и заштитити културну баштину и традиционалне вредности, али и нагласити значај пољопривреде, кроз организацију традиционалних манифестација.

Одржавање сеоских манифестација типа сајмова и изложби које су везане за пољопривреду, прераду, исхрану и рурални развој суфинансираће се са циљем: промоције пољопривредних производа, проширења тржишта домаћих производа, као и ради повезивања произвођача инпута, пољопривредних произвођача, прерађивача, продаваца и купаца пољопривредних производа.

Научно стручне манифестације обрађиваће теме везане за: унапређење пољопривредне производње, прераду пољопривредних производа, сигурност хране и квалитет производа, организовање пољопривредних произвођача, рурални развој и друге теме од значаја.

2.8.2. Циљеви мере

- Јачање капацитета и промоција руралних средина;
- Повезивање пољопривредних произвођача.

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
305.1.	Стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности
305.2.	Информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања

Укупан износ средстава намењен за суфинансирање мере 305 Трансфер знања и развој саветодавства – Унапређење обука у области пољопривреде и руралног развоја износи 30.000.000,00 динара.

Редни број	Тип критеријума за избор	Бодови Да/не
	Укупан број бодова	70
1.	Организатор је обезбедио оперативно –техничке услове	10/0

2.8.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије (НППР)

Национални програм за рурални развој Републике Србије (НППР) није усвојен, и стога ова мера нема везу са истим.

2.8.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници одржавање традиционалних сеоских манифестација су образовне и научно-истраживачке установе с територије АП Војводине, корисници буџетских средстава, којима је оснивач Република Србија или АП Војводина, општине и удружења грађана с територије АП Војводине, у чијем су делокругу пољопривредне активности и рурални развој, осим удружења грађана која се баве сточарском производњом, општине и удружења грађана с територије АП Војводине, који се баве пољопривредном производњом, негују традиционалне вредности и баве се очувањем старих заната на селу, осим културно- уметничких друштава.

2.8.5. Економска одрживост

Подносилац захтева није у обавези да докаже економску одрживост пројекта.

2.8.6. Општи критеријуми за кориснике

- Да је корисник уписан у регистар Агенције за привредне регистре;
- Да корисник има припремљен програм са сатницом манифестације;
- Да корисник има извод из записника или оверену одлуку о прихватању организовања скупа;
- Да корисник има Статут оверен од стране АПР-а, уколико је удружење;
- Да корисник има израђен финансијски план;
- Да подносилац пријаве нема неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату за пољопривреду водопривреду и шумарство по основу раније потписаних уговора;
- Корисник мора да је регулисао доспеле јавне дажбине прецизиране конкурсом;
- Корисник мора да је са територије АП Војводине.

2.8.7. Специфични критеријуми

Нема специфичних критеријума.

2.8.8. Листа инвестиција у оквиру мере

2.8.9. Критеријуми селекције

За научно истраживачке активности и манифестације:

2.	Закључци научно - стручног скупа се саопштавају путем средстава јавног информисања	10/0
3.	Резултати научног рада су примењиви и од помоћи пољопривредним домаћинствима	10/0
4.	Активност или манифестација је међународног карактера	10/0
5.	Активност или манифестација која је предмет финансирања се традиционално одржава више од 3 године у назад	10/0
6.	Одржавање активност или манифестације подржавају и други суорганизатори и донатори.	10/0
7.	Организатор је припремио основни материјал за скуп (зборник радова или апстракт).	10/0

За сајмове и изложбе везане за пољопривредну производњу и локално-традиционалне манифестације:

Редни број	Тип критеријума за избор	Бодови Да/не
Укупан број бодова		135
1.	Степен развијености јединица локалне самоуправе (изнад републичког просека = 0; 80-100% = 5; 60-80% = 10 и испод 60% републичког просека = 15 бодова)	15/10/5/0
2.	Манифестација је убележена у календар манифестација и фестивала Туристичке организације Војводине	10/0
3.	Организатор је добио препоруку за одржавање манифестације од општине или месне заједнице	10/0
4.	Организатор је обезбедио оперативно-техничке услове за организовање манифестације (простор, информационо техничку подршку).	10/0
5.	Манифестација је регионалног или међународног значаја	10/0
6.	Постоји континуитет одржавања манифестације више година (до 2 године = 5; 3 до 4 године = 10; преко 5 година 0 15 бодова)	15/10/5
7.	Одржавање манифестације подржавају и други суорганизатори и донатори.	10/0
8.	Осмишљен је квалитетан програм манифестације који има препознатљив ефекат за руралну средину	30/0
9.	Број чланова удружења које организује манифестацију је већи од 20	10/0
10.	Удружење члан партнерстава за територијални рурални развој	15/0

2.8.10. Интензитет помоћи

Интензитет помоћи за подршку одржавања научно истраживачких активности и традиционалних сеоских манифестација износи до 100%.

Минимални и максимални износ повраћаја средстава за подршку научно истраживачких активности одржавања традиционалних сеоских манифестација је следећи: мин. 40.000 динара, макс. 1.500.000 динара;

2.8.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Број одржаних научно-стручних манифестација
2.	Број одржаних манифестација у форми сајмова и изложби
3.	Број одржаних локално-традиционалних манифестација
4.	Број корисника који су остварили сајамски наступ
5.	Број реализованих сајамских наступа
6.	Број реализованих научно стручних активности

2.8.12. Административна процедура

Покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство Решењем образује Комисију за разматрање пријава. Комисија има обавезу да најмање једном месечно разматра пријаве и о томе сачини записник на основу критеријума утврђених Правилником. Одлуке о додели средстава доноси покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство на основу записника комисије. Уговор се закључује у року од 15 дана од дана доношења одлуке о додели средстава. Средства се додељују бесповратно, по пристиглим пријавама до утрошка одређених средстава.

2.9. Назив мере: Спровођење локалних стратегија развоја

Шифра мере: 202.1

2.9.1. Образложење

Социјална структура руралних подручја рефлектује односе различитих субјеката или група у руралним срединама, њихове обрасце понашања и улоге, и као таква значајно утиче на многе важне аспекте руралног развоја. Циљ унапређења социјалне структуре и социјалних прилика руралних средина је јачање унутрашњих потенцијала руралних заједница, односно јачање њиховог капацитета за заједничко организовање и деловање. На тај начин локалне заједнице се оспособљавају да самостално управљају сопственим развојем, боље артикулишу развојне проблеме својих средина, са већим лобистичким потенцијалом заговарају интересе својих грађана и нуде иновативна решења на побољшању квалитета живота својих грађана. Стварањем критичне масе локалних актера оспособљених да преузму одговорност за креирање развоја своје заједнице и да узму активно учешће у том процесу, јача се социјална структура руралних заједница и њихов унутрашњи развојни потенцијал. У складу са тим, постављени оперативни циљеви су: мобилисање локалних људских и социјалних потенцијала организовањем локалних акционих група и LEADER приступа;

2.9.2. Циљеви мере

У дефинисању активности и мера за остварење овог циља, посебна пажња биће посвећена јачању локалних акционих група, у смислу унапређења њихових ресурса и експертизе. Кроз ове видове подршке уводиће се иновативне могућности управљања путем јачања локалне иницијативе и одоздо на горе (bottom-up) приступа руралном развоју. Сви видови локалних партнерстава везаних за промоцију и активацију локалних вредности и производа, унапређење социјалног статуса депривилегованих делова руралних заједница и решавање друштвене искључености, биће промовисани и финансијски подстицани у сарадњи са другим државним органима. Поред тога, биће подстицано креирање локалних развојних стратегија и акционих планова на решавању развојних проблема и остварења бољих веза урбаних и руралних подручја.

2.9.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије (НППР)

Национални програм за рурални развој Републике Србије (НППР) није усвојен, и стога ова мера нема везу са истим.

2.9.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници су партнерства за територијални рурални развој (у даљем тексту партнерства), односно, регистрована удружења грађана или друге непрофитне организације, са својством правног лица, уколико за израду локалних стратегија руралног развоја за коју подносе пријаву нису користили средства међународног донатора.

2.9.5. Економска одрживост

Подносилац захтева није у обавези да докаже економску одрживост пројекта.

2.9.6. Општи критеријуми за кориснике

Правни облик партнерства је удружење регистровано у складу са Законом о удружењима, са својством правног лица;

Партнерство обухвата кохерентну, јасно дефинисану, у географском смислу континуирану територију, са становништвом једног или више насеља, у оквиру територије две или више јединица локалне самоуправе (насеља тј. јединице локалне самоуправе морају бити међусобно директно повезана било копном или водом);

Партнерство представља рурално подручје са више од 10.000, а мање од 150.000 становника;

Једно насеље се може налазити искључиво у оквиру територије једног партнерства;

Седиште партнерства се налази у оквиру подручја које партнерство обухвата;

У управљачкој структури партнерства учествују:

- представници јавног сектора: локалне самоуправе и представници осталих јавних институција којој припадају насеља из партнерства са најмање 20%
- представници приватног сектора: приватна предузећа фирме, деоничарска друштва, задруге, предузетници и цивилног сектора (грађани, удружења, фондације) са најмање 51%,
- представнице формалних или неформалних група жена са територије партнерства (најмање 1 особа),
- представници младих из цивилног сектора (најмање једна особа);

Чланови управног одбора партнерства морају имати пребивалиште и/или бити регистровани и/или имати регистровану делатност на територији партнерства;

Менаџер партнерства не мора имати пребивалиште на територији партнерства и не мора бити његов члан;

Партнерство мора имати ЈСРР која је у складу са постојећим развојним документима, и која је израђена у складу са препорукама за израду ЈСРР.

2.9.7. Специфични критеријуми

Нема специфичних критеријума.

2.9.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
202.1.1.	Једна или више мера дефинисаних областима А, Б или В (по сопственом избору партнерства за територијални рурални развој)
202.2.1.	Умрежавање и сарадња на националном нивоу
202.2.2.	Умрежавање и сарадња на међународном нивоу
202.3.1.	Вођење партнерства за територијални рурални развој
202.3.2.	Усвајање вештина
202.3.3.	Трошкови анимације становништва
202.1.1.	Формирање партнерстава за територијални рурални развој,

Укупан износ средстава намењен за суфинансирање мере 202.1. Спровођење локалних стратегија развоја износи 7.000.000,00 динара.

2.9.9. Критеријуми селекције

Редни број	Тип критеријума за избор
1.	Територија партнерства
2.	Капацитет партнерства за припрему и спровођење локалне стратегије руралног развоја
3.	Процес израде Локалне стратегије руралног развоја
4.	Анализе развојних потреба и потенцијала територије партнерства
5.	Квалитет ЈСРР
6.	Утицај ЈСРР на рурални развој територије партнерства

2.9.10. Интензитет помоћи

Максимални износ повраћаја средстава је 700.000 динара

Интензитет помоћи износи до 100%.

2.9.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Број припремљених локалних стратегија руралног развоја Програм LEADER
2.	Број реализованих пројеката у оквиру локалних стратегија руралног развоја Програм LEADER
3.	Број подржаних партнерстава

2.9.12. Административна процедура

Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство расписује конкурс за припрему локалних стратегија руралног развоја Програм LEADER, за формирање партнерстава за територијални рурални развој и реализацију пројеката у оквиру локалних стратегија руралног развоја Програм LEADER. Пристигле пријаве, које садрже неопходну документацију и које су испуниле све услове из Конкурса, биће оцењене од стране комисије коју оснива Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство. Поступак оцењивања подразумева: формирање евалуационе комисије, проверу да ли пријаве садрже сву потребну документацију, оцењивање пријава према критеријумима за евалуацију, коју даје евалуациона комисија и израду финалне ранг листе.

Најбоље рангирана партнерстава, под условом да су остварила преко 50 бодова оствариће право на подстицајна средства. Испуњеност услова за доделу подстицајних средстава утврђује евалуациона комисија, коју образује Секретар, а на основу критеријума.

2.10. Назив мере: Подршка пољопривредним стручним

- саветодавним службама за обављање
- саветодавних послова у складу са средњорочним
- програмом развоја саветодавних послова у
- пољопривреди и Закона о обављању саветодавних
- и стручних послова у пољопривреди

Шифра мере: 306

2.10.1. Образложење

Креирање и трансфер знања представљају веома важне мере у области пољопривреде. Због тога је значај пољопривредних стручних служби огroman када је у питању преношење знања и креирање нових знања у складу са стварним потребама пољопривредних произвођача.

У протеклим деценијама, пољопривредне стручне службе су перманентно учествовале у ширењу информација, знања, иновација и технологија везаних за процес пољопривредне производње.

Због поседовне структуре и великог броја малих газдинстава, неповољне старосне структуре и ниских прихода у руралним срединама који се остварују од пољопривреде за пољопривредне произвођаче је неопходно постојање развијене пољопривредне саветодавне службе, пре свега, ради: усмеравања производње и њеног системског организовања, утврђивања одређених правила и имплементирања мера аграрне политике у широј пракси, очувања природне средине и природних ресурса, увођења нових савремених технологија у праксу и унапређења руралног развоја.

Пољопривредна саветодавна служба АП Војводине (у даљем тексту: „Саветодавна служба”), представља систем који је састављен од лиценцираних саветодаваца, који су запослени у оквиру саветодавних сектора 12 пољопривредних стручних служби са подручја Војводине и Енолошке станице из Вршца.

Саветодавни послови се обављају у складу са Средњорочним програмом развоја саветодавних послова у пољопривреди АП Војводине од 2016-2020 године и Правилника о организацији и раду пољопривредне саветодавне службе АП Војводине (који су у процедури усвајања) и у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја за период 2014–2024. године.

Саветодавни послови у пољопривреди обављају се кроз следеће активности:

- 1) пружање стручних савета, препорука и саветодавне помоћи применом индивидуалних метода рада;
- 2) пружање стручних савета, препорука и саветодавне помоћи применом групних метода рада;
- 3) пружање стручних савета, препорука и саветодавне помоћи путем медија и активним учествовањем или приређивањем стручних текстова са наменом јавног публиковања;
- 4) праћење, прикупљање и дисеминација података;
- 5) стручна континуирана општа и специјалистичка едукација саветодаваца;
- 6) примењена истраживања од значаја за пољопривреду АП Војводине;
- 7) организација и извођење демонстративних огледа и других активности у служби преноса знања и информација из области од значаја за пољопривреду АП Војводине;
- 8) узорковање и лабораторијско испитивање појединих параметара од значаја за активности и мониторинг саветодавног рада као и добијање резултата у појединачним сегментима који чине слику стања у пољопривреди АП Војводине;
- 9) прикупљање и дисеминација података за функционисање система рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима,
- 10) праћење, прикупљање и дисеминација података за Систем тржишних информација у пољопривреди Србије (СТИПС);
- 11) праћење и извештавање о сезонским пољопривредним радовима у гајеним усевима (ЕУРОСТАТ);
- 12) праћење и прикупљање и дисеминацију података за Систем рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима у Републици Србији - FADN (Farm Accountancy Data Network)
- 13) остале активности по налогу Секретеријата у складу са законом.

Мониторинг и евалуацију саветодавног рада спроводи Секретаријат. Секретаријат за део послова може ангажовати друге институције. За потребе извођења едукација саветодаваца и праћења саветодавног рада Секретаријат ангажује Центар за усавршавање пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача, који је овлашћена организација Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство за едукацију и усавршавање пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача.

Центар за усавршавање у оквиру свог рада обавља следеће послове:

- Израда годишњег Програма рада Центра за усавршавање,
- Успостављање и администрација базе података о стручњацима, институцијама и осталима учесницима који поседују специфична знања и вештине од значаја за производњу и прераду пољопривредних производа, рурални развој и друга битна знања за Центар за усавршавање,
- Израда годишњег програма тренинга и обука (специјализованих и општих) пољопривредних саветодаваца,
- Организовање едукација, курсева, радионица и практичних обука за пољопривредне саветодавце,
- Организовање предавања, едукација, курсева, радионица и практичних обука за пољопривредне произвођача,
- Учешће у припреми изради и штампи пропратних материјала за потребе Пољопривредне саветодавне службе АПВ везано за курсеве, радионице, семинаре,
- Израда и штампање посебних појашњења за потребе пољопривредних произвођача из области пољопривреде или аграрне политике,
- Врши мониторинг и еволуацију рада одржаних тренинга и курсева,
- Успостављање, администрација и одржавање портала Едукативног центра,
- Припрема и реализација послова и активности везане за лиценцирање саветодаваца у складу са законом и правилницима који уређују ове области,
- Формира јединствену базу података о одржаним едукацијама и лицима која су похајала едукације,
- Предлаже, припрема и организује стручне екскурзије и студијске посете за саветодавце и пољопривредне произвођаче,
- Учествује у организацији наступа Пољопривредне саветодавне службе АП Војводине на различитим пољопривредно-прехрамбеним сајмовима и сличним манифестацијама у земљи и иностранству,
- Координира и сарађује са Програмским саветом,
- Учествује у припреми и реализацији семинара пољопривредних саветодаваца АП Војводине,
- Координира рад радних група за израду пројеката и програма планираних за текућу годину, од значаја за пољопривреду АП Војводине, а за потребе Саветодавне службе и Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство,
- Прати и врши мониторинг саветодавног рада Пољопривредне саветодавне службе АП Војводине у складу са Годишњим програмом у складу са Правилником о обављању саветодавних послова АПВ и налогом Секретаријата,
- Учествује у праћењу реализације огледа саветодаваца и изради различитих анализа за потребе Секретаријата,
- Остварује сарадњу са институцијама и појединцима из земље и иностранства на пословима од значаја за свој рад,
- Успостављање сарадње са другим едукативним центрима у земљи и иностранству у циљу размене програма, идеја и полазника,
- У сарадњи са Програмским саветом ПСС АПВ предлаже план и методологију примењених истраживања који су саставни део Годишњег програма,
- Даје предлог плана специјалистичких едукација Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство,
- Даје предлог потребних лабораторијских испитивања у функцији унапређења саветодавних послова и пољопривреде у АП Војводини,
- Обавља остале послове у складу са законом и потребама Секретаријата.

Ради ефикасног остварења постављених циљева, Пољопривредна саветодавна служба АП Војводине је дужна да континуирано прати научна достигнућа, светске трендове и захтеве тржишта, ослањајући се једнако на сопствене резултате, знање и искуство, као и на искуство, знање и резултате научних, истраживачких и стручних образовних институција у земљи и иностранству у пољопривреди са којима службе остварују сарадњу у свом раду.

Неопходно је јачати и модернизовати пољопривредну саветодавну службу, како у погледу унапређења људских капацитета (повећање знања, вештина и броја људи), тако и у погледу опремљености, да би у сваком моменту могла одговорити на захтеве пољопривредних произвођача и пружити им адекватне информације, вештине и знања.

2.10.2. Циљеви мере

- Успостављање системске подршке пољопривредним произвођачима;
- Успостављање системске подршке на репрезентативном узорку пољопривредних произвођача, који представља пољопривреду Војводине;
- Имплементирање стандарда ЕУ у пољопривредну производњу у циљу подизања квалитета и здравствене безбедности пољопривредних производа;
- Имплементирање технологије производње по интегралном принципу, код произвођача којима се пружа системска подршка;
- Развијање маркетинга производње и прераде пољопривредних производа у складу са важећим правилима и праксом ЕУ;
- Успостављање интегрисаног развоја села кроз подстицање непољопривредних активности и развојем допунских делатности на пољопривредним газдинствима;
- Подстицање интересног удруживања у циљу обезбеђења довољних количина пољопривредних производа за пласман на инострано тржиште и остварења јефтиније и квалитетније производње;
- Очување пољопривредних површина, плодности земљишта, еколошке равнотеже у животној средини, подземних вода, као природних ресурса;
- Побољшање способности произвођача за управљање сопственим капацитетима;
- Обезбеђење континуираног стручног образовања за коришћење и пренос истраживачких и научних достигнућа у ширу праксу за саветодавце и пољопривредне произвођаче који имају капацитете за даљи развој и за заинтересоване који желе да отпочну производњу на селу и руралним срединама;
- Подизање општег нивоа знања и информисаности у пољопривреди код пољопривредних произвођача ради повећање конкурентности њихових газдинстава и повећање профитабилности производње;
- Побољшање услова и културе живљења на селу.

2.10.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије (НППР)

Национални програм за рурални развој Републике Србије (НППР) није усвојен, и стога ова мера нема везу са истим.

2.10.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници су 12 пољопривредних стручних служби (која су привредна друштва чији је оснивач Република Србија) са подручја АП Војводине и Енолошка станица из Вршца.

Распоред општина и број саветодаваца у оквиру којих пољопривредне стручне службе спроводе планиране мере дат је у табели.

Редни број	Пољопривредна стручна служба	Број пољопривредних саветодаваца	Подручје деловања
1.	“ПСС Пољопривредна станица” д.о.о. Нови Сад	8	Нови Сад, Жабаљ, Тител, Бач, Ср. Карловци, Темерин, Беочин, Бачка Паланка, Бачки Петровац
2.	“ПСС Агрозавод” д.о.о. Вршац	8	Вршац, Планиште, Бела Црква, Ковин
3.	“ПСС Бачка Топола” д.о.о. Бачка Топола	5	Бачка Топола, Мали Иђош
4.	“ПСС Рума” д.о.о. Рума	7	Рума, Ириг, Инђија
5.	“ПСС Сомбор” д.о.о. Сомбор	8	Сомбор, Апатин, Оџаци
6.	“ПСС Институт Тамиш” д.о.о. Панчево	9	Панчево, Алибунар, Ковачица, Опово
7.	“ПСС Сента” д.о.о. Сента	6	Сента, Ада, Кањижа, Чока
8.	“ПСС Суботица” ад Суботица	5	Суботица
9.	“ПСС Врбас” д.о.о. Врбас	5	Врбас, Кула, Србобран, Бечеј
10.	“ПСС Зрењанин” д.о.о. Зрењанин	9	Зрењанин, Житиште, Сечањ, Нова Црња, Нови Бечеј
11.	“ПСС Кикинда” д.о.о. Кикинда	6	Кикинда, Нови Кнежевац
12.	“ПСС Сремска Митровица” д.о.о. Сремска Митровица	7	Сремска Митровица, Шид, Стара Пазова и Пефинци
13.	“Енолошка станица” д.о.о. Вршац	1	Вршац и друге општине (по потреби)
УКУПАН БРОЈ САВЕТОДАВАЦА:		84	

2.10.5. Економска одрживост

Није примењиво.

2.10.6. Општи критеријуми за кориснике

- Корисник мора да је уписан у одговарајући регистар (Регистар привредних субјеката, Регистар научно-истраживачких установа, Регистар иновационих организација);
- Корисник мора да испуњава услове прописане Законом о обављању саветодавних послова у области пољопривреде, када је у питању делатност којом се баве
- Да су основани од стране Републике Србије,
- Корисник мора да је са територије АП Војводине.

2.10.7. Специфични критеријуми

- Да имају запослене лиценциране пољопривредне саветодавце уписане у Регистар пољопривредних саветодаваца,
- Да располажу опремом неопходном за обављање саветодавних послова: аутомобили, компјутери и GPS уређаји,
- Да имају Годишњи план усавршавања, пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача,
- Да имају Годишњи план рада Центра за усавршавање пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача.

2.10.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
306	Подршка пољопривредним стручним саветодавним службама за обављање саветодавних послова у складу са средњорочним програмом развоја саветодавних послова у пољопривреди и Закона о обављању саветодавних и стручних послова у пољопривреди

Прихватљиви трошкови за обављање саветодавних послова:

Врста трошкова:	Износ средстава
1.1. Саветодавни послови Корисници средстава: Пољопривредне стручне службе АП Војводине и Енолошка станица из Вршца	100.800.000,00
1.2. Едукација и усавршавање саветодаваца Корисник средстава: Овлашћена организација	2.500.000,00

1.3. Рад Центра за усавршавање Корисник средстава: Овлашћена организација	4.370.000,00
1.4. Израда савременог портала ПСС АПВ и годишња претплата за рад портала Корисник средстава: Овлашћена организација	760.000,00
1.5. Једногодишња претплата за коришћење системске подршке ГПС уређаја Корисници средстава: Пољопривредне стручне службе АП Војводине и Енолошка станица из Вршца	1.570.000,00
Укупно	110.000.000,00

Прихватљиви трошкови у износу од 100.800.000,00 динара, који се односе на 1.1. Саветодавне послове, које обављају саветодавци на терену, су следећи: Саветодавне послове, које обављају саветодавци на терену, су следећи: трошкови рада (плата) запослених саветодаваца, трошкови функционисања који обухватају трошкове: мобилног интернета (СИМ картица), сервисирање ових уређаја, трошкове горива, телефонске претплате и друге материјалне и режијске трошкове, као што су регистрација, осигурање и сервис аутомобила и рачунара, режијски трошкови и трошкови канцеларијског материјала и други трошкови неопходни за обављање саветодавног рада. На трошкове функционисања може се утрошити до 20% висине одобрених средстава.

Прихватљиви трошкови, у износу од 2.500.000,00 динара, за 1.2. Едукације и усавршавање пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача, подразумевају следеће: трошкови организовања Х Семинара саветодаваца Пољопривредне саветодавне службе АП Војводине и едукативних модула за саветодавце. Сходно томе прихватљиви трошкови су: трошкови смештаја учесника едукација, трошкови предавача, трошкови исхране, трошкови свечане вечере, трошкови штампања едукативних материјала позивница и програма, трошкови превоза и коришћења опрема за симултано превозење (уколико има страних предавача), трошкови кетеринга, изнајмивања сале, трошкови јавне набавке и трошкови пропагандног материјала.

Прихватљиви трошкови, у износу од 4.370.000,00 динара, који се односе на 1.3. Рад Овлашћене организације Центра за усавршавање пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача подразумева следеће: трошкове стално запослених и

запослених на привремено повременим пословима, одржавање и регистрацију возила која се користе за потребе Овлашћене организације Центра за усавршавање пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача, штампање брошура и извештаја, трошкови израде новог софтвера за праћење рада саветодаваца и параметара са пољопривредних гадинастава са којима саветодавци сарађују и прикупљају податке, трошкови јавне набавке, режијски трошкови, трошкови сервисирања опреме, трошкове канцеларијског материјала, телефонских рачуна и друго неопходно за рад Центра за усавршавање и делегираних послова од старане Секретаријата. Прихватљиви трошкови, у износу од 760.000,00 динара, који се односе на 1.4. Израда савременог портала ПСС АПВ и годишња претплата за рад Портала подразумева следеће: трошкове израде савременог новог концептуалног решења Портала сходно савременим технологијама и годишњу претплату за функционисање и рад истог.

Прихватљиви трошкови, у износу од 1.570.000,00 динара, који се односе на 1.5. Једногодишња претплата за коришћење системске подршке ГПС уређаја, подразумева трошкове једногодишњу претплату за приступ Triamble Terafleks web сервису за подршку рада GPS уређаја.

За све мера које се односе на развој саветодавства (деловна мера од 1.1. закључно са тачком 1.6.) прихватљиви трошкови су и трошкови ПДВ који су обавезна ставка коју корисници морају измирити.

2.10.9. Критеријуми селекције

Редни број	Активност	Број активности		Бодови за појединачну активност
		по саветодавцу (мин. – макс.)	по ПСС (мин. – макс.)	
1.	ИНДИВИДУАЛНЕ МЕТОДЕ РАДА			
1.1.	Партнерска пољопривредна газдинства	20 - 30		
1.1.1.	Саветодавни рад на терену са партнерским пољопривредним газдинством	80 - 150		3,00
1.1.2.	Саветодавни рад у ПСС са партнерским пољопривредним газдинством	0 – 20		0,30
1.2.	Остала пољопривредна газдинства	100 -300		
1.2.1.	Саветодавни рад на терену са осталим пољопривредним газдинствима			1,00
1.2.2.	Саветодавни рад у ПСС са осталим пољопривредним газдинствима			0,30
1.3.	Помоћ при попуњавању формулара, апликационих образаца и израда других докумената			
1.3.1.	Формулари и апликациони образци	0 – 500		0,50
1.3.2.	Бизнис/пословни план	0 – 10		10,00
2.	ГРУПНЕ МЕТОДЕ РАДА			
2.1.	Радионица	5 – 20		10,00
2.2.	Предавање	5 – 10		10,00
2.3.	Трибина	0 – 10		10,00
2.4.	Демонстрациони оглед		1 – 3	
2.4.1.	Учешће у демонстрационом огледу	0 – 3		20,00

2.5.	Дан поља		1 – 3	
2.5.1.	Учешће у дану поља	1 – 3		5,0
2.6.	Рад са земљорадничком задругом	0 – 5	1 – 10	
2.6.1.	Саветодавни рад са земљорадничком задругом - посета	0 – 20		2,50
2.7.	Рад са удружењима, асоцијацијама и групама пољопривредних произвођача	3 – 6		
2.7.1.	Саветодавни рад са удружењима, асоцијацијама и групама пољопривредних произвођача – посета	12 – 24		2,50
3.	МАСОВНЕ МЕТОДЕ РАДА			
3.1.	ТВ наступи	0 – 12		5,00
3.2.	Радио наступи	0 – 12		3,00
3.3.	Текст на Порталу ПСС АПВ	2 – 12		3,00
3.4.	Текст у новинама	0 – 12		5,00
3.5.	Текст за Зелену прогнозу	6 – 24		5,00
4.	ПРАЋЕЊЕ, ПРИКУПЉАЊЕ И ДЕСИМИНАЦИЈА ПОДАТАКА			
4.1.	СТИПС			
4.1.1.	Извештај који не укључује кванташке пијаце		430	0,25
4.1.2.	Извештај који укључује кванташке пијаце		534	0,25
4.2.	Извештаји о сезонским пољопривредним радовима			
4.2.1.	Праћење и извештавање у ратарству (извештај)	0 – 25	47	0,50
4.2.2.	Праћење и извештавање у воћарству (извештај)	0 - 22	22	0,50
4.3.	Извештаји за потребе Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство			
4.3.1.	Извештаји за израду Информација за Покрајинску владу	0 – 10		1,00
4.4.	FADN			
4.4.1.	FADN пољопривредна газдинства	0 – 10		
4.4.2.	Посета FADN пољопривредном газдинству	0 – 40		5,00

2.10.10. Интензитет помоћи

Интензитет помоћи за саветодавне послове износи 100%.

2.10.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Број ангажованих лиценцираних саветодаваца
2.	Број реализованих пројеката
3.	Број регистрованих пољопривредних произвођача обухваћених саветодавним радом
4.	Број модула едукација
5.	Број саветодаваца који је учествовао у едукативним модулима
6.	Број произвођача који је учествовао у едукацијама
7.	Број произвођача који воде матичну евиденцију биљне производње-књигу поља
8.	Број произвођача који воде евиденцију о примени пестицида
9.	Број произвођача код којих је праћена и анализирана производња по ФАДН методологији
10.	Број пољопривредних произвођача који су у систему подршке Секретаријата и који су у систему мониторинга Саветодавне и Прогнозно извештајне службе

2.10.12. Административна процедура

Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство упућује Јавни позив корисницима мере (пољопривредне стручне службе са подручја АП Војводине и Енолошка станица из Вршца) за учешће у реализацији дела мере 1.1. да у року од 10 дана поднесу захтев за учешће у реализацији планираних мера, уз који прилажу пропратну тражену документацију дефинисану у оквиру јавног позива. Критеријуми, систем бодовања и друга питања од значаја регулисана су Правилником.

У року од 30 дана покрајински секретар доноси одлуку о исплати, након чега Секретаријат са свим учесницима у реализацији дела мере 306 закључује уговоре путем којих се регулишу права и обавезе у вези са извршењем уговорених послова и обавеза. Овим уговорима се дефинишу: врста и обим послова, рокови, начин извршавања послова, лица која учествују у реализацији наведених послова, висина накнаде за обављање послова и остала питања од значаја за извршење права и обавеза.

Након сваког квартала и након прегледа извештаја о раду у претходном кварталу Секретаријат потписује анексе уговора о исплати средстава за претходни квартал.

3. ОСТАЛЕ МЕРЕ

3.1. Назив мере: Унапређење сточарства –

Одгајивачки програм

Шифра мере: 603

3.1.1. Образложење

Сектор: сточарство

Укупна вредност производње у сточарству у Аутономној Покрајини Војводини у 2015. години, односно учешће сточарства у структури укупне пољопривредне производње износи испод 30%, што је испод критичне тачке, а нарочито у односу на високо развијене земље, где је то учешће преко 70%. У Војводини, која располаже повољним природним условима за развој пољопривреде, број условних грла по хектару обрадиве површине износи свега 0,27 или мање (1 условно грло = 500 kg живе мере). Ови показатељи су знак екстензивне укупне пољопривредне производње у односу на реалне потенцијале, а нарочито у односу на европске земље са развијеном привредом, које нису запоставиле пољопривреду и где је број грла по јединици површине 5 до 7 пута већи.

Спровођењем одгајивачких мера у сточарству за даљи приплод се одабирају само квалитетна приплодна мушка и женска грла, која ће те позитивне особине у повећању производње пренети на потомство. Овом Мером омогућава се развој и веће учешће сточарства у укупној пољопривредној производњи, спровођење селекције, одгајивање и контролисано размножавање племенитих и аутохтоних врста и раса стоке, производња новостворених раса и хибрида стоке, повећање продуктивности по грлу у производњи млека, меса, јаја, вуне и меда, као и смањење утрошка сточне хране по јединици производа. На овај начин ће се смањити укупни трошкови по јединици мере, наши сточарски производи ће бити конкурентнији истим производима у земљама ЕУ, чиме ће се повећати: извоз, прилив девизних средстава, стопа запослености и производња у сточарству.

На овај начин се врши реализација Дугорочног програма мера за спровођење одгајивачког програма у Аутономној Покрајини Војводини за период 2015–2019. година.

Планирани обим мера за 2016. Годину ће бити ускаћен са утврђеним Дугорочним програмом мера за спровођење одгајивачког програма у Аутономној покрајини Војводини за период 2015–2019. година, у складу са расположивим средствима у Буџету АП Војводине.

3.1.2. Циљеви мере

1. Развој сточарске производње у АП Војводини;
2. Повећање учешћа сточарске производње у укупној пољопривредној производњи;
3. Побољшање расног састава сточног фонда у АПВ кроз одгајивачки програм;
4. Спровођење селекцијских мера у сточарству;
5. Одгајивање и контролисано размножавање племенитих и аутохтоних врста и раса стоке;
6. Производња новостворених раса и хибрида стоке;
7. Повећање продуктивности по грлу.

3.1.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије (НППР)

Национални програм за рурални развој Републике Србије (НППР) није усвојен, и стога ова мера нема везу са истим.

3.1.4. Крајњи корисници

- Правна лица - одгајивачке организације (основне одгајивачке организације, организације са посебним овлашћењима и регионалне одгајивачке организације) са територије АП Војводине које спроводе одгајивачке мере, а испуњавају услове из члана 7., 8., 9. и 10. Закона о сточарству („Службени гласник РС“, број 41/09 и 93/12),
- Одгајивачке организације са територије АП Војводине које спроводе послове контроле одгајивачког програма а испуњавају услове из члана 9. Закона о сточарству („Службени гласник РС“, број 41/09 и 93/12),
- Главна одгајивачка организација са територије АП Војводине која спроводи обављање послове контроле спровођења одгајивачког програма.

3.1.5. Економска одрживост

Подносилац захтева није у обавези да докаже економску одрживост пројекта.

3.1.6. Општи критеријуми за кориснике

- Корисник средстава мора имати припремљен Годишњи програм мера за спровођење одгајивачког програма, у којем су дефинисани подаци о подручју на коме се спроводи програм, кадровској и техничкој опремљености за спровођење програма;
- Главна одгајивачка организација треба да има усвојен извештај и резултате обављених послова контроле спровођења одгајивачких програма у АПВ,
- Корисник мора да је регулисао доспеле јавне дажбине прецизиране конкурсом,
- Корисник и реализација инвестиције морају бити са територије АП Војводине.

3.1.7. Специфични критеријуми

Корисници који спроводе одгајивачке мере и послове контроле морају да испуњавају услове из члана 7, 8, 9. и 10. Закона о сточарству („Службени гласник РС“, број 41/09 и 93/12).

3.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
401.1.1.	Спровођење одгајивачких мера у говедарству, свињарству, овчарству и козарству, живинарству, код копитара и у пчеларству
401.1.2.	Послови контроле спровођења одгајивачког програма

Укупан инос средстава који је опредељен за реализацију мере 603 Унапређење сточарства – одгајивачки програм износи 60.000.000,00 динара. Од наведених средстава 4.800.000,00 динара ће се користити за послове контроле од стране Главне одгајивачке организације. Преостали износ средстава од 55.200.000,00 динара расподелиће се у односу 88% за рад основних одгајивачких организација и организација с посебним овлашћењима и 12% за рад регионалних одгајивачких организација.

Целокупна мера се финансира из средстава Програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2017. години.

Листа прихватљивих трошкова:

1. Спровођење одгајивачког програма у говедарству

Редни број	Прихватљиви трошкови
	Аутохтоне расе говеда
	Подолска раса
1	Селекцијске смотре
	Буша
1	Селекцијске смотре
2	Контрола продуктивности уматичених крава
	Племените расе говеда
	Сименталска раса
1	Селекцијске смотре
2	Линеарна оцена првотелки
3	Контрола млечности уматичених крава
4	Контрола биковских мајки
5	Перформанс тест бикова
6	Биолошки тест бикова
7	Прогени тест на млечност
8	Прогени тест за телесну грађу
	Холштајн фризијска раса
1	Селекцијске смотре
2	Линеарна оцена првотелки
3	Контрола млечности уматичених крава
4	Контрола биковских мајки
5	Перформанс тест бикова
6	Биолошки тест бикова
7	Прогени тест на млечност
8	Прогени тест за телесну грађу
	Brown swiss gasa
1	Селекцијске смотре
2	Линеарна оцена првотелки
3	Контрола млечности уматичених крава
4	Контрола биковских мајки
5	Биолошки тест бикова

Спровођење одгајивачког програма у свињарству

Редни број	Прихватљиви трошкови
	Аутохтоне расе
	Мангулица
1	Контрола продуктивности уматичених крмача
2	Контрола продуктивности уматичених нерастова
	Племените расе
1	Селекцијска смотра свиња
2	Контрола продуктивности уматичених крмача
3	Контрола продуктивности уматичених нерастова
4	Одабирање и контрола нерастовских мајки
5	Перформанс тест нерастова
6	Перформанс тест назимица
7	Биолошки тест нерастова
8	Прогени тест нерастова

Спровођење одгајивачког програма у овчарству и козарству

Редни број	Прихватљиви трошкови
	Аутохтоне расе оваца
	Цигаја, виторога жуја
1	Селекцијске смотре
2	Контрола продуктивности оваца
	Племените расе оваца
1	Селекцијске смотре оваца
2	Контрола продуктивности оваца
3	Перформанс тест овнова
4	Биолошки тест овнова
5	Прогени тест овнова
6.	Вештачко осемењавање оваца
	Племените расе коза
1	Селекцијске смотре коза
2	Контрола продуктивности коза
3	Контрола млечности коза
4	Биолошки тест јарчева
5	Вештачко осемењавање коза

Спровођење одгајивачког програма у живинарству

Редни број	Прихватљиви трошкови
	Аутохтоне расе живине
	Сомборска капорка, голошијан, сомборска (подунавска) гуска, домаћа патка, домаћа ћурка
1	Идентификација и обележавање
2	Контрола продуктивних својстава
	Економске расе и хибриди

1	Контрола матичних јата кокоши тешког типа у одгоју
2	Контрола матичних јата кокоши тешког типа у експлоатацији
3	Контрола матичних јата кокоши лаког типа у одгоју
4	Контрола матичних јата кокоши лаког типа у експлоатацији
5	Контрола чистих раса кокошака
6	Контрола матичних јата ћурака у одгоју
7	Контрола матичних јата ћурака у експлоатацији
8	Тест бројлера
9	Тест носиља конзумних јаја
	Економске расе и хибриди
1	Контрола матичних јата кокоши тешког типа у одгоју
2	Контрола матичних јата кокоши тешког типа у експлоатацији

Спровођење одгајивачког програма код копитара

Редни број	Прихватљиви трошкови
	Аутохтоне расе
	Нониус, домаћи брдски коњ
1	Селекцијске смотре
2	Контрола продуктивности уматичених кобила са познатим пореклом
3	Коришћење у репродукцији пастува, које одреди стручна комисија као висококвалитетне пастуве у оквиру матичних запата на ергелама и индивидуалним газдинствима
4	Одгој подмлатка оба пола у старости од 1 до 3 године који потичу из сопствене производње на ергелама
5	Одгој подмлатка оба пола у старости од 1 до 3 године који потичу из сопствене производње на индивидуалним газдинствима
	Балкански магарац
1	Селекцијске смотре
	Племените расе коња
1	Селекцијске смотре
2	Контрола продуктивности уматичених кобила са познатим пореклом
3	Коришћење у репродукцији пастува, које одреди стручна комисија као висококвалитетне пастуве у оквиру матичних запата на ергелама и индивидуалним газдинствима
4	Одгој подмлатка оба пола у старости од 1 до 3 године који потичу из сопствене производње на ергелама
5	Одгој подмлатка оба пола у старости од 1 до 3 године који потичу из сопствене производње на индивидуалним газдинствима

Спровођење одгајивачког програма у пчеларству

Редни број	Прихватљиви трошкови
	Пчеле
1	Квалитетне пчелиње матице из линија
2	Перформанс тест линија

3	Прогени тест пчелињих матица
4	Селекција пчела на продуктивност
5	Праћење нових екотипова домаће Царнице
6	Тест трутовских мајки

3.1.9. Критеријуми селекције

Нису дефинисани критеријуми селекције

3.1.10 Интензитет помоћи

Интензитет помоћи износи до 100%.

Минимални и максимални износ повраћаја средстава је следећи: мин. 1.000 динара, макс. 5.000.000 динара;

3.1.12. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Укупан број уматичених грла стоке
2.	Број уматичених грла говеда
3.	Број уматичених грла свиња
4.	Број уматичених грла оваца
5.	Број уматичених грла коза
6.	Број комада уматичене живине

3.1.12 Административна процедура

Покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство решењем образује комисију за разматрање пријава.

Ближи услови за коришћење средстава утврђују се уговором између Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство и одгајивачке организације.

Уколико се спроведе већи обим појединих одгајивачких мера од обима предвиђеног конкурсом, а највише до максималног годишњег обима појединих мера утврђених Дугорочним програмом, тада ће цена по јединици мере бити сразмерно нижа.

Распodelу средстава утврђује покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство на основу резултата спроведеног конкурса. Конкурсом се утврђују услови за добијање подстицаја, потребна документација, критеријуми, рокови, као и остале информације везане за подношење пријаве на конкурс.

Анекс 1. Идентификациона карта АП/ЈЛС са упутством за попуњавање

Табела 1. Показатељи које је потребно навести у Анексу 1 уводног дела Програма

Назив показатеља	Јединица мере	Вредност, опис показатеља	Година	Извор податка
ОПШТИ ПОДАЦИ				
Административни и географски положај				
Аутономна покрајина	назив	Војводина		Устав РС
Регион	назив	Војводина		рзс*
Област	назив	/		рзс*
Град или општина	назив	/		рзс*
Површина	км ²	21.614	2012	рзс*
Број насеља	број	467	2012	рзс*
Број катастарских општина	број	446	2012	рзс*
Подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП) ¹	број			Правилник

1. Навести да ли су на територији АП/ЈЛС идентификована насељена места или цела територија општине, односно сва насељена места на територији општине која испуњавају бар један од критеријума наведених у Правилнику о подручјима са отежаним условима рада у пољопривреди („Службени гласник РС“, број 29/13) која се могу окарактерисати као подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП), имајући у виду да је МПЗЖС посредством националног стратешког документа препознало потребу да се кроз систем подршке уваже отежавајуће околности за пољопривредну производњу које постоје у овим подручјима.

Демографски показатељи				
Број становника	број	1.922.017	2012	рзс**
Број домаћинстава	број	696.157	2011	рзс*
Густина насељености (број становника / површина, км ²)	ст/км ²	89	2012	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 – 100)	%			рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	%			рзс**
Учешће становништва млађег од 15 година	%	14,36	2011	рзс**
Учешће становништва старијег од 65 година	%	16,38	2011	рзс**
Просечна старост	година	41,83	2012	рзс*
Индекс старења ²		119,64	2012	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем	%	215.213	2011	рзс*
Основно образовање	%	359.761	2011	рзс*
Средње образовање	%	842.142	2011	рзс*
Више и високо образовање	%	232.874	2011	рзс*
Учешће пољопривредног у укупном становништву	%			процена
Природни услови				
Релеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	опис	равничарски, брдски		интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа ³	опис			интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска, ...)	опис	умерено-континентална		интерни
Просечна количина падавина	мм	611		интерни
Средња годишња температура	°С	11		интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)	опис	Дунав, Сава, Тиса, Босут, Бегеј, Тамиш, Караш, Златица, Нера, Криваја, Чик, Мостонга и Плазовић. Већа језера: Палић, Лудашко, Лединачко, Обедска бара		интерни
Површина под шумом	ха	121.757	2012	рзс*
Учешће површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС	%			рзс*
Пошумљене површине у претходној години	ха	839	2012	рзс*
Посечена дрвна маса	м ³	669.728	2012	рзс*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ				
Стање ресурса				
Укупан број пољопривредних газдинстава:	број	147.624	2012	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	број			Управа за трезор ⁴
- породична пољопривредна газдинства	%			
- правна лица и предузетници	%			
Коришћено пољопривредно земљиште (КПЗ)	ха	1.608.896	2012	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС	%	74,20	2012	
Оранице и баште, воћњаци, виноградни, ливаде и пашњаци, остало ⁵	ха, %	1.466.176 ха (91,1%), оранице и баште; 16.865 ха (1,0%), воћњаци; 5.002 ха (0,3%), винарски; 114.638 ха (7,1%) ливаде и пашњаци; 6.215 ха (0,3%) остало	2012	рзс***

2. Однос броја старог (60 и више година) и младог (0-19 година) становништва.

3. Према Правилнику о катастарском класирању и бонитирању земљишта („Службени гласник РС“, број 63/2014).

4. Организациона јединица Управе за трезор на територији ЈЛС.

5. Окућница, расадници и др.

Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало ⁶	ha, %	976.243 ha (60,7%) жита; 346.943 ha (21,5%) инд.биље; 15.190 ha (0,9%) поврће; 45.854 ha (2,8%) крмно биље; 81.944 ha (5,1%) остало	2012	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству	ha	11,18	2012	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом	ha	/		интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања	ha	/		интерни
Пољопривредна газдинства која наводњавају КПЗ	број	7.385	2012	рзс***
Одводњавана површина КПЗ	ha	/		интерни
Наводњавана површина КПЗ	ha	58.251	2012	рзс***
Површина пољ.земљишта у државној својини на територији АП ⁷	ha	/		интерни
Површина пољ.земљишта у државној својини која се даје у закуп:	ha	/		интерни
физичка лица : правна лица	%	/		интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела	број	252.434 говеда; 1.398.496 свиња; 271.774 оваца; 60063 коза; 11.972.458 живине; 125.147 кошница пчела	2012	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине	број	107.745 трактора; 10.653 комбајна; 406.081 прикључна машина	2012	рзс***
Пољопривредни објекти ⁸	број	404.902	2012	рзс***
Хладњаче, сушаре, стакленици и пластеници	број	607 хладњача, 1.431 сушара, 327 стакленика; 9.860 пластеника	2012	рзс***
Употреба мин. ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља	ha, број ППГ	1.343.793 ha, 104.845 ПП, минерална ђубрива; 118.522 ha, 52.435 ПП стајњак; 1.347.860 ha, 108.945 ПП средства за заштиту биља	2012	рзс***
Чланови газдинства ⁹ и стално запослени на газдинству:	број	296.111	2012	рзс***
(на породичном ППГ : на газдинству правног лица / предузетника)	%	/		рзс***
Годишње радне јединице ¹⁰	број	125.592	2012	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника ¹¹	број	/		интерни
Производња пољопривредних производа ¹² :	количина			
- биљна производња	тона			рзс***
- сточарска производња	т, лит., ком.			интерни
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА				
Рурална инфраструктура				
Саобраћајна инфраструктура				
Дужина путева ¹³	km	6.205	2012	рзс*
Поште и телефонски претплатници	број	506 пошта; 741.059 телефонских претплатника		рзс*

6. Цвеће и украсно биље, угари и др.

7. Укључујући и утрине и пашњаке који су враћени сеоским заједницама на коришћење.

8. Пољопривредни објекти за смештај: стоке, пољопривредних производа на газдинству (кошеви за кукуруз, амбари и силоси), и пољопривредних машина и опреме.

9. Укључујући и носиоца пољопривредног газдинства.

10. Јединица мере која представља количину људског рада утрошену за обављање пољопривредне делатности на газдинству; представља еквивалент рада једног лица, тј. пуно радно време у једној години: 8 сати дневно, 225 радних дана у години.

11. Навести број регистрованих задружних организација и удружења пољопривредних произвођача, активно функционалних на територији АП/ЛЛС

12. Остварени обим производње најзначајнијих пољопривредних производа са станица АП/ЛЛС.

13. Навести укупну дужину путева на територији АП/ЛЛС (укључујући државне путеве I и II реда и општинске путеве).

Водопривредна инфраструктура				
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу	број	634.628	2012	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу	број	343.722	2012	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде	хиљ.м ³	111.360	2012	рзс*
Пречишћене отпадне воде	хиљ.м ³	15.582	2012	рзс*
Енергетска инфраструктура				
Производња и снабдевање електричном енергијом ¹⁴	број	/		интерни
Социјална инфраструктура				
Објекти образовне инфраструктуре ¹⁵	број	/		рзс*
Број становника на једног лекара	број	/		рзс*
Број корисника социјалне заштите	број	168.447	2012	рзс*
Диверзификација руралне економије				
Запослени у сектору пољопривреде, шумарства и водопривреде ¹⁶	број			рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности ¹⁷	број			рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста ¹⁸ на територији АП/ЈЛС	број			рзс*
Трансфер знања и информација				
Пољопривредна саветодавна стручна служба	да / не			интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем ¹⁹	број			ПССС

РЗС* - „Општине и региони у Републици Србији“, Републички завод за статистику, www.webrzs.stat.gov.rs

РЗС** - Попис становништва 2011, Републички завод за статистику, www.webrzs.stat.gov.rs

РЗС*** - Попис пољопривреде 2012 (Књига пописа 1 и Књига пописа 2), Републички завод за статистику, www.webrzs.stat.gov.rs

1319.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

На основу члана 31. алинеја 2. и 5. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ” број: 20/14) и члана 14. став 4. Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС”, број: 62/06, 65/08-др.закон, 41/09 и 112/15), уз сагласност Министарства пољопривреде и заштите животне средине, Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2016. године, донела је

ПОКРАЈИНСКУ СКУПШТИНСКУ ОДЛУКУ О ПРОГРАМУ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА НА Т ЕРИТОРИЈИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ У 2017. ГОДИНИ

Члан 1.

Овом Покрајинском скупштинском одлуком утврђује се Програм заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији Аутономне покрајине Војводине у 2017. години (у даљем тексту: Програм)

Члан 2.

Програм чини саставни део ове покрајинске скупштинске одлуке.

Члан 3.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

01Број:3-13/16

Нови Сад, 20. децембар 2016. година

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
(Pásztor István, s.k.)

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА НА ТЕРИТОРИЈИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ У 2017. ГОДИНИ

I

За финансирање Програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији Аутономне покрајине Војводине у 2017. години (у даљем тексту: Програм), Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину, у програмској структури у оквиру Програма 0102 „Заштита, уређење, коришћење и управљање пољопривредним земљиштем” планира се укупно 2.484.128.808,62 динара и то из:

- Прихода из буџета у износу од 2.100.000.000,00 динара;
- Процењеног нераспоређеног вишка прихода из ранијих година у износу од 384.128.808,62 динара.

Средства у износу од 438.528.808,62 динара – користеће се за исплату нереализованог дела Програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији Аутономне покрајине Војводине у 2016. години („Службени лист Аутономне покрајине Војводине”, број 54/15 и 9/16-испр. И 53/16; у даљем тексту: Програм 2016).

14. Навести број објекта за производњу (хидроелектране, термоелектране и др.), трансформацију и пренос електричне енергије на територији АП/ЈЛС.

15. Установе за децу предшколског узраста, основне и средње школе, високе школе и факултети на територији АП/ЈЛС.

16. На пољопривредним газдинствима и привредним друштвима, предузећима, установама, задругама, организацијама и др.

17. Осим пољопривредне, а у вези су са газдинством (нпр. прерада пољопривредних производа, рурални туризам, активности у шумарству, обрада дрвета, народна радиност, производња енергије из обновљивих извора, узгој рибе и др.).

18. Домаћи и страни.

19. Навести број одабраних пољопривредних газдинстава која се интензивно прате више пута годишње и број осталих пољопривредних газдинстава која се укључују у саветодавни систем на друге начине, углавном преко учешћа на групним предавањима и кроз повремене посете саветодаваца пољопривредним газдинствима.